XIX. évfolyam 6. szám · Ára: 1 forint · 1963. február 7.

Ludas Matyi



Kaján Tibor rajza

Ketten beszélnek

— És most min tetszik dolgozni a Mesternek?

— Most, tisztelt barátom? Most egy színdarabot írok.

— Áh, áh! Egy színdarabot! S vajon miről szól? Megtudhatnám?

— Hogyne. Egy szegény, de tisztességes leányról szól, ki egy tengerésztisztbe beleszeret.

— Egy tengerésztisztbe! Roppant érdekes! És aztán?

— A leánynak özvegy édesanyja van, ki beteg, de azért dolgozik. Mit gondol ön, mettől meddig dolgozik az özvegy?

— Látástól vakulásig.

— Úgy van. Talán ismeri a történetet?

— Nem, dehogy. Valahogyan megéreztem. És aztán? Aztán?

— A tengerésztiszt elcsábítja a leányt és otthagyja. A leány gyermeket szül.

— Ó! De mit tesz erre a szegény anya?

— Kitagadja a leányt és utolsó erejével meghal.

— No, de erre a tengerésztiszt...

— Honnan tudja?

— Sejtem.

— Jól sejti. A tengerésztiszt felbukkan, mert nem tud a leány nélkül élni. A leány őt okolja anyja haláláért, a tengerész nem ismeri el a gyereket és ismét eltűnik. És a leány elzüllik.

— Ó! Miért?

— Részben bánatában, részben azért, hogy a kisdedet felnevelhesse. Képzelje csak, utcai nő lesz.

— Atyaisten! No. de erre a tengerésztiszt...

— Ugy van. Erre a tengerésztiszt még egyszer, de immár utoljára megjelenik, hogy a leányt kimentse a fertőből. De hiába csenget a nyilvánosház kapuján, a leány előző este meghalt.

— Szörnyűség. És miben?

— Prostitúcióban. A tengerésztiszt magához veszi a gyereket. Így végződik a darab.

— Nagyon érdekes. És a Mester bízik abban, hogy ez a darab Pesten színre kerül?

— Bizonyosra veszem. Miért kérdi?

— Mert a nagybácsikám a múltkor írt egy hasonlót és bevitte egy színházhoz, de jól megjárta.

— Megjárta? Mi történt vele?

— A dramaturgok kikacagták, az igazgató a fejéhez vágta a kéziratot s amikor a nagybácsikám kiment a kapun, még a portás is belerúgott hátulról.

— Dehát miért?

— Hát hogy a szocialista irodalom kellős közepén ilyen ásatag darabot mer írni.

— Fantasztikus. És nem adják elő?

— De nem ám. Mit tetszik szólni hozzá?

— Nem is értem... Várjon csak! Milyen nemzetiségű a maga nagybácsikája?

— Magyar.

— Ja úgy. Csakhogy én angol vagyok.

(t. l.)

VANNAK egészen Furcsa DOLGOK

Egy díjnyertes absztrakt festmény

Chicagóból jelenti az Associated Press hírügynökség, hogy az elmúlt hetekben rendezték meg 66-odszor az Amerikai Festészet és Szobrászat Kiállítását. A kiállítók közül a Norman Wait Harris-díjat az „Absztrakt festészet 1958—1962" című kép nyerte. Alkotója Ad Reinhardt, aki semmi mást nem tett, mint tökéletesen feketére festette a vásznat. A kép bírálói különösen a mű egységét dicsérték.

Mona Lisa-láz Amerikában

Mint ismeretes, de Gaulle elnök nem fogadta el ugyan a Polaris-rakétát Amerikától, a Mona Lisát viszont kölcsönadta, nem törődve a francia közvélemény ellenkezésével. Mona Lisa amerikai utazásának fő indokolása az volt, hogy az amerikai kultúrára nyilván élénkítően fog hatni ez a híres európai mestermű.

Így is történt. A „New York Herald Tribune" megírja, hogy egész Amerikában elterjedt a Mona Lisa-hajviselet. Egy híres New York-i fodrász elmondta, hogy a Cleopatra-frizura óta nem volt hajviseletnek ilyen sikere az Egyesült Államokban. Leonardo da Vinci nem élt hiába!

Amikor a játékvezető visszalő

Sokak szerint a labdarúgó játékvezető alapjában véve védtelen személy, s általában már csak koránál és fizikumánál fogva is tehetetlen egy feldühödött játékossal szemben. De nem így Franco Conciatori olasz játékvezető! Egy Pomeziában lejátszott mérkőzés során kiállított egy játékost. A játékos fenyegető mozdulatokkal szaládt feléje, mire a játékvezető pisztolyt rántott elő és a levegőbe lőtt. A játékos erre elhagyta a pályát, de rövidesen a játékvezető is. Őt a rendőrök vezették el, s eljárás indult ellene tiltott fegyverviselés miatt.

A sportvilágban széleskörű vita indult az esetről. Volt, aki helyeselte a játékvezető pisztolyviselését, de azt ajánlotta, hogy az egyensúly kedvéért fegyverezzék fel a játékosokat is.

Hátha valaki nem ismeri

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Beszélgetés a tsz-iroda előszobájában:

– Képzeld, az éjjel boldogult feleségedről álmodtam.

– Na, és nem szólt semmit, nem kifogásolta a mostani életemet?

– Nem.

– Akkor nem az én feleségem volt!

* * *

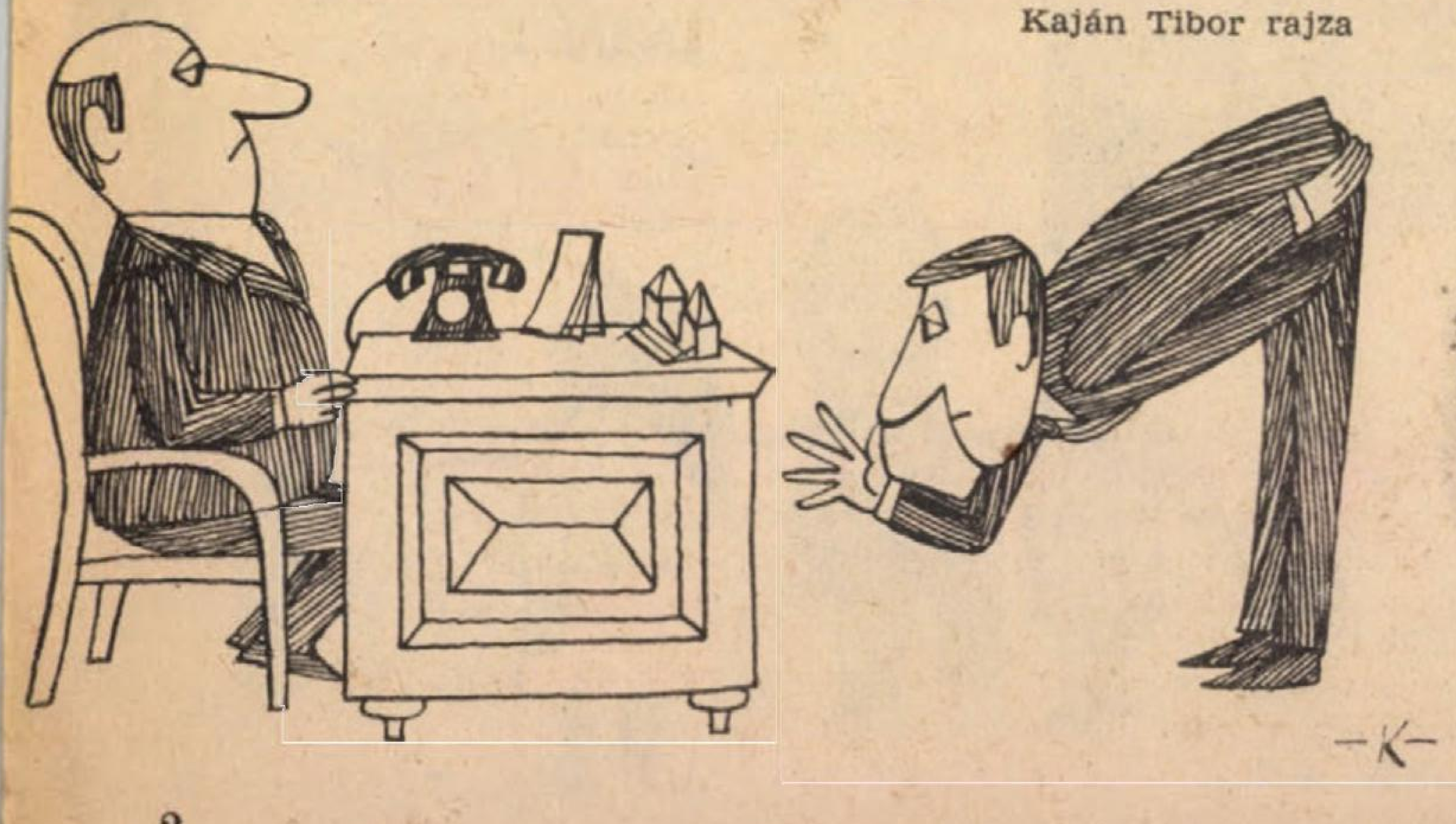
Bagi bácsi tsz-brigádvezető, akit hetek óta fogfájás gyötört, unokája kíséretében végre rászánta magát, és elment a fogorvoshoz.

– Tessék csak nyugodtan leülni, ide a székbe – mondta a fogorvos. – Egykettőre kint lesz ez a rossz fog, aztán iszik utána egy pohár barackpálinkát és rendben lesz!

– Nem lehetne, doktor úr, a barackot előbb?

Bátorság

Kaján Tibor rajza



Kiváncsi majom

Tocz Tibor rajza



– Ilyen borús időben hányas blendét használ?

A sajtó túlzott figyelme

A „Film, Színház, Muzsika” legutóbbi számában a *Kertes házak utcája* című új magyar film rendezője, aki egyébként a Hunnia filmgyár egyik csoportvezetője is, a következő kéréssel fordult az újságírókhoz:

„Jó lenne, ha az újságírók megértenék, hogy egyetlen dolog az, ami számunkra valóban segítséget jelent: ha nem foglalkoznak velünk. Ne cikkezzenek, ne boncolgassanak, ne adjanak tanácsokat: hagyják lélegzethez jutni az új vezetést... Ismétlem: a nyugodt munka a fontos és ezt a sajtó túlzott figyelme zavarja...”

A rendezőnek teljesen igaza van.

Az újságírók ne foglalkozzanak a magyar filmgyártással. Annyi más filmgyártás van a világon, miért éppen a magyar filmgyártással kell foglalkozniuk a magyar újságíróknak? A sajtónak valóban megvan az a rossz szokása, hogy túlzottan figyel. Beül a sajtó a moziba, és két órán keresztül mást sem csinál, mint kiguvadt szemmel túlzottan figyel. Azt figyeli túlzottan, hogy mi történik a vásznon, a filmen, és közben nem néz se balra, se jobbra, se le, se fel, csak előre, mintha meg lenne babonázva.

De ez még nem minden. Ha csak túlzottan figyelnének, az még elmenne valahogy, de az újságírók nemcsak túlzottan figyelnek, hanem cikkeznek is: filmekről, filmgyárról, készülő filmekről. Ez helytelen. Javaslom, hogy alakítsák meg a Magyar Újságnemírók Országos Szövetségét, és azon belül a Filmnemkritikusok Szakosztályát. A szakosztály tagjai minden hónapban egyszer nem ülnének össze, ahol is nem vitatnák meg a bemutatott filmeket, ezzel is segítve a filmgyár munkáját. Az újságnemírók és a filmnemkritikusok ne írjanak semmit, de azt ne idealista, hanem marxista alapon ne írják meg. Vita helyett egyperces néma felállással foglalkozzanak egy-egy új magyar filmmel.

A nyugodt munka a fontos!

Ezúton kérem a mozilátogató közönséget is: miután megtekintette a filmet, ne foglalkozzék többé vele, ne boncolgasson, ne adjon tanácsot, hogy mit csináljon a filmrendező a filmmel, és a forgatókönyvíró a forgatókönyvvel... Nincs szükségünk tanácsra. Vonuljanak ki a nézők a filmszínházból csendben, fegyelmezetten, zárt rendben, egy hang nélkül.

A filmgyárnak nyugalomra van szüksége.

Mikes György

Atomcsend a föld alatt

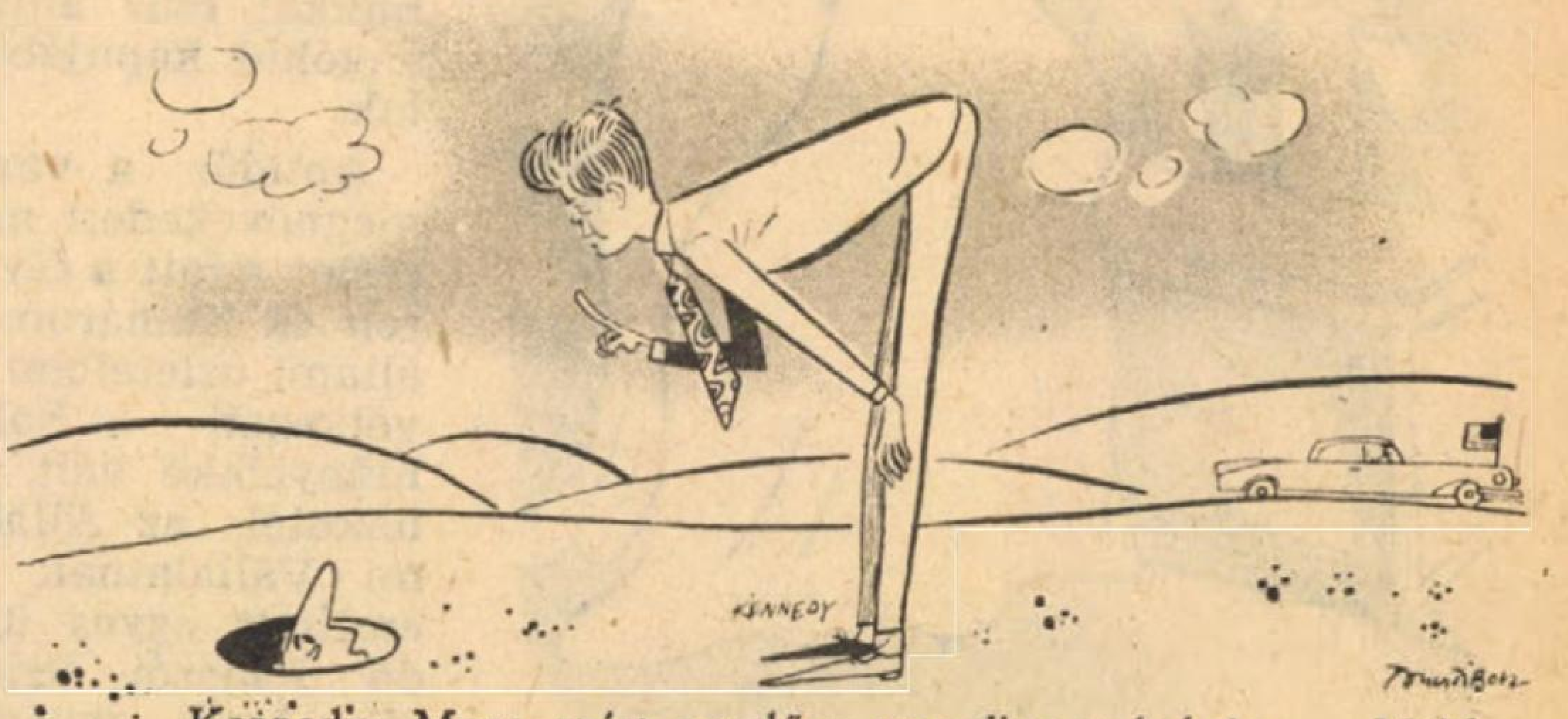
Pusztai Pál rajza



Iván és Joe

Nevadában

Toncz Tibor rajza



Kennedy: Maga azért egyelőre maradjon a helyén... Majd aztán szólok!...

Pesti tudósítónktól

A pesti gyógyszertárak vitaminhiányban szenvednek. A népszerű Polyvitaplex ugyanis nem kapható.

– Hiánycikk! – mondják a gyógyszertárakban.

Nyárra már biztosan Dunát lehet rekeszteni a Polyvitaplex-vagonokkal, s az illetékesek bosszankodva szidják majd a szeszélyes népet, amelynek bezzeg akkor kell a vitamin, amikor nincs, vagyis télen, nyáron viszont sunyi módon friss gyümölcsöt és zöldséget majszol, s hagyja a szintétikus vitamint parlagon heverni.

*

Minden a nézőponttól függ, amint ez a beszélgetés bizonyítja, amely különben a Nagy Hideghullám idején hangzott el:

– Rémes hideg van nálam otthon.

– Hány fok?

– Tíz.

– Tíz fok meleg, vagy tíz fok hideg?

– Persze, hogy tíz fok meleg!

– Akkor mit panaszkodsz? Ami meleg, az nem lehet hideg.

*

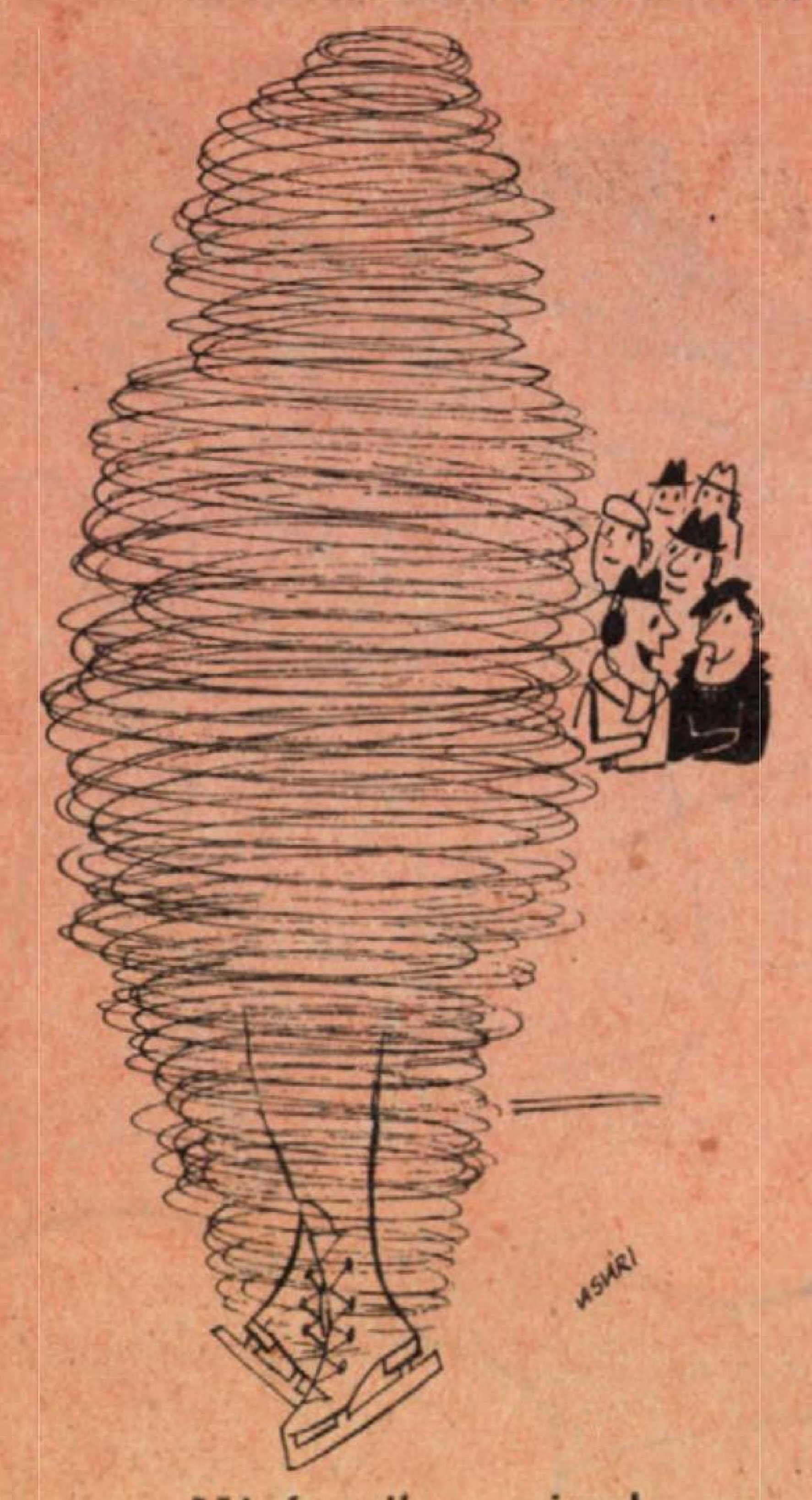
A minap meséltek el nekem egy kissé hihetetlen történetet. Olyan szép, hogy ha nem lenne igaz, az sem vonna le semmit a bájából. Az egyik temető igazgatósága az év végén megdöbbenve állapította meg, hogy nem tudták teljesíteni az évi tervet. A lakosság rendkívüli egészsége a jobb táplálkozás, az orvosi gondosság, a vitaminok keresztülhúzták a tervezők számítását. A rideg tény pedig az, hogy ha nincs tervteljesítés, nincs prémium. Mit tegyenek? Járványra nincs kilátás, bérgyilkosokat nem alkalmazhatnak. Reálisabb tervek kellenek. Az emberi leleményesség végül is csodát művelt. A szomszédos gumigyárnak, amely már régóta helyhiányban szenved, eladtak egy egész parcellát, 30 évre, sírhely-áron. A gumigyárnak végre volt raktárterülete. Sőt, a temető igazgatósága vérszemet kapott és a következő évben még az exhumálási díjjal is megterhelte a gumigyárat. Az fizetett, mint egy katonatiszt.

Mindenki jól járt, a gumiabroncsok helyet találtak, az átlagéletkor nem csökkent, a tervszerűség is megmaradt, a prémium is elfogyott azóta a dolgozók hasznos és szórakoztató szükségleteire. Életrevaló kis temető, annyi bizonyos!

f. l.

Piruett

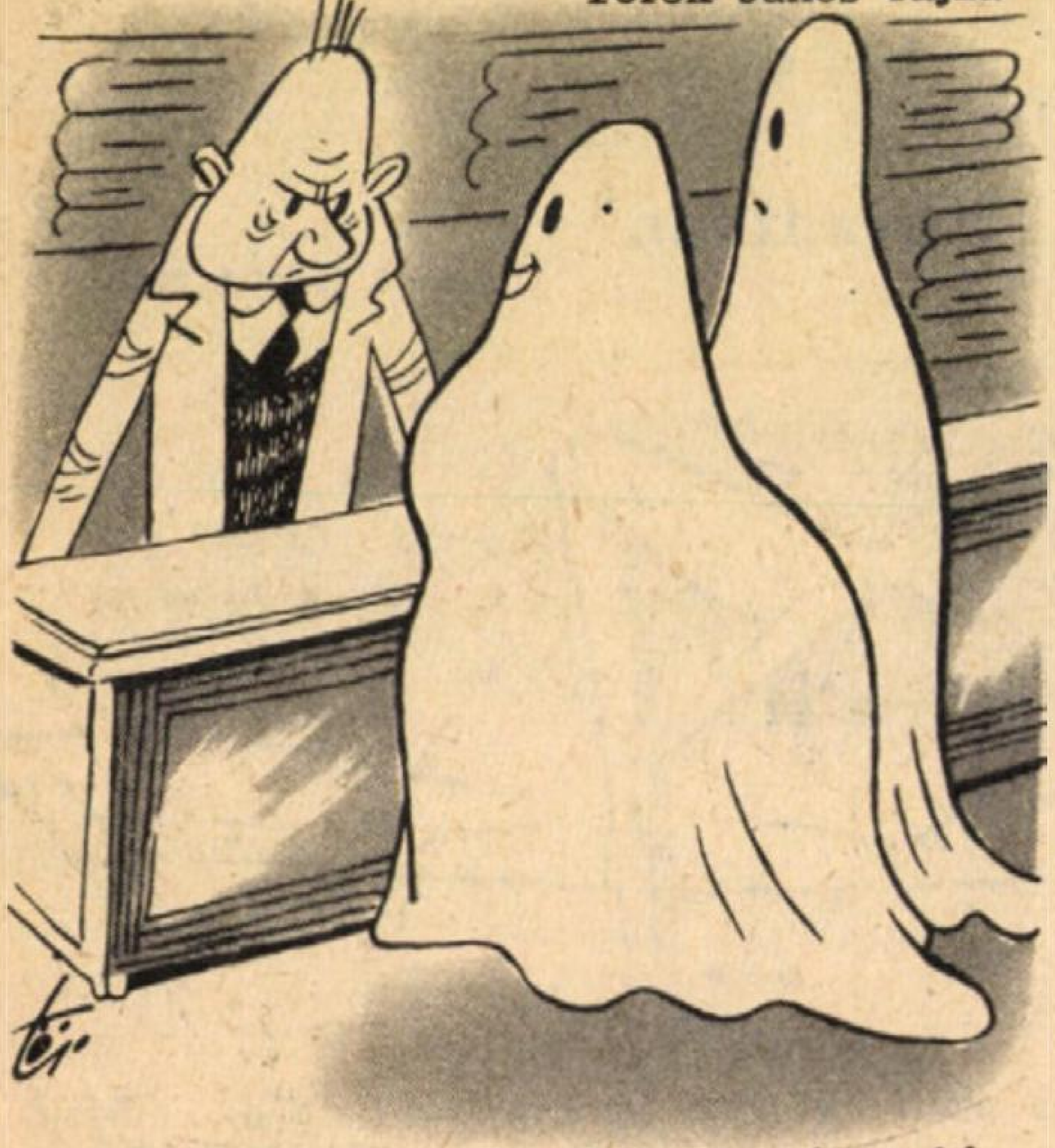
Vasvári Anna rajza



– Nézd, milyen csinos!...

Fehér hetek

Török János rajza



– Valami jó, erős lepedőanyagot kérünk!

LEVÉL a marhakötelekről

Tisztelt Marhák!

Ha már az emberek nem tiltakoztak, önöknek, a Győr-Sopron és Komárom megyei termelőszövetkezeti kérődzőknek kellett volna tiltakozniuk amiatt, hogy az Állatforgalmi Vállalat egyes ügyeskedő dolgozói csak vadonatúj marhakötéllel együtt hajlandók önöket átven-



ni a téeszektől, mert szerintük csak új kötéllel hajthatók önök a vágóhídra.

Ennek következményeként a szövetkezetek kénytelenek voltak új köteleket beszerezni. Dehát önök egyszerű marhák, s marhailag érthető, ha nem tiltakoztak, hiszen mellső lábukkal már amúgyis a vágóhíd kapujában álltak.

Amidőn a váratlanul megnövekedett nagy kereslet miatt a Győr-Sopron és Komárom megye állami üzleteiben és szövetkezeti boltjaiban hiánycikké vált a marhakötél, az Állatforgalmi Vállalatnak a fent említett egyes ügyeskedő dolgozói kijelentették, hogy aggodalomra semmi ok nincs, mert ők minden mennyiségben tudnak új marhakötelet szállítani a termelőszövetkezeteknek. Rendkívüli ügyességükért még akkor is meg kellene dicsérni őket, hogyha esetleg nem éppen azokat a köteleket ajánlották volna eladásra, amelyeket előzőleg az illető szövetkezettől vettek át, egy előző vágóállat szállítmánnyal. De éppen azokat ajánlották még hozzá bürokrácia-mentesen! Ha ugyanis a szövetkezet tőlük vásárolt marhakötelet, csak a készpénz volt a fontos, nem a nyugta, s eltekintettek attól, hogy az önök nyakát új kötél övezze a vágóhídra vezető útjukon. A felvásárlók is jól jártak így és a szövetkezetek is. A felvásárlóktól vásárolt kötél ugyanis darabonként csak 10—15 forintjukba került a szövetkezeteknek a 26 forintos bolti ár helyett.

Felvetődik a kérdés, mi lett volna, ha az Állatforgalmi Vállalat bevásárlói már eleve nem követeltek volna új köteleket a téeszektől? Véleményem szerint ez esetben a felvásárlók nem értékesíthettek volna, egyedül csak a megvizsgált 23 szövetkezetben, 4217 használt kötelet 44 235 forint értékben és nem juthattak volna éveken keresztül jelentős összegű illetéktelen haszonhoz.

Nem szeretném eltitkolni, hogy a fentiekből kitűnő tényállást a Népi Ellenőrzés című lap érdekes cikkéből iktattam ide, mert minél hitelesebben kívánom bizonyítani: nem egyedül önök, — az egyszerű marhák — hibáztathatók ezért a különös üzletelésért.

Még szerencse, hogy a megyei népi ellenőrző bizottság a főügyészségnél bűnvádi feljelentést tett a ravasz csalók ellen és erősen kifogásolja, hogy a tanácsi ellen-



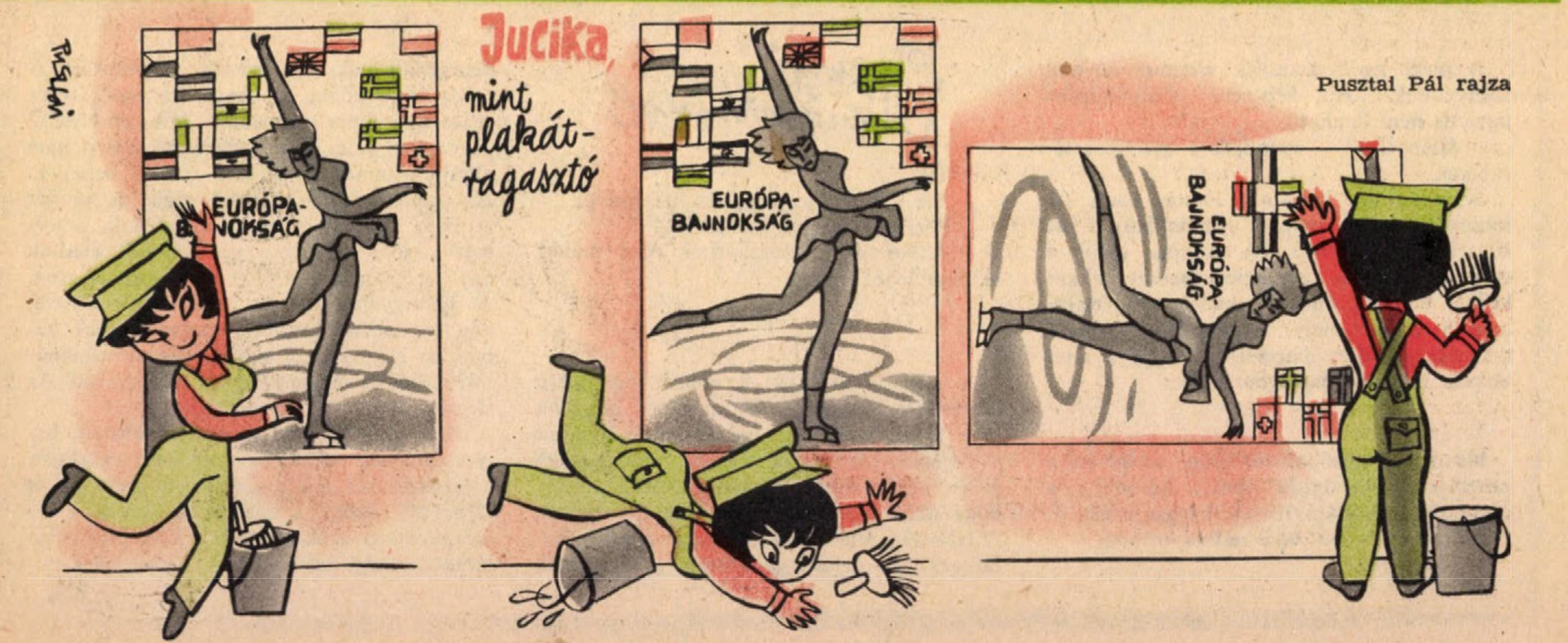
őrzés évekig nem figyelt fel erre a manipulációra. Még nagyobb szerencse, hogy a Központi Népi Ellenőrző Bizottság már egy évvel ezelőtt felhívta az Élelmezésügyi Minisztérium figyelmét, hogy rendezni kell a marhakötelek dolgát, mert az ilyenféle üzletekkel évenként és országosan milliókra rúghat a termelőszövetkezetek és a népgazdaság károsodása.

De mivel azóta sem történt semmi, szeretném önöket biztosítani mély együttérzésemről, s arról, hogy teljesen önzetlenül keltem az önök védelmére, s nem pedig azért, mert szerfelett szeretem a hagymás rostélyost.

Földes György

Jucika, mint plakátragasztó

Pusztai Pál rajza



Jó a hírszolgálat

Gerő Sándor rajza



– Na, most meghallgatom a rádióban, hogy mit írtak a mai lapok, utána elolvasom, hogy mit mondott tegnap a rádió!

Gyakori jelenség

Szűr-Szabó József rajza



PERSPEKTÍVA

Nevem Hajnalfalussy Z. Zoltán. Ez a név ma még ismeretlen az olvasótömegek és az irodalomtörténészek előtt, és ezen nem is csodálkozom, hiszen csak a múlt héten írtam meg az első versemet. Az úgy volt, hogy ültem az asztalomnál és a semmibe meredtem. Egyszercsak azt éreztem, hogy valami kikívánkozik belőlem... Egy vers volt. Íme:

Milyen vagyok?

A szívem keserű,
mint kávéban a zacc,
a lelkem lelkes keselyű,
amelynek szűk a placc.

Nem vagyok beképzelt, tudom, hogy ez még nem „nagy" vers, tudom, hogy írtak már ennél jobbat is, dehát, édes istenkém, én még csak fiatal költő vagyok. Koromat, ha az olvasók úgy kívánják, születési bizonyítvánnyal is tudom igazolni. A hajam dús, még egyetlen ősz hajszál sincs benne. Szemem acélos tekintetű, lépteim ruganyosak és minden fogam megvan.

Tíz év múlva, ha jól számolom, tíz esztendővel leszek öregebb. Hej, micsoda verseket fogok én írni tíz év múlva, ha már most, fiatal költő létemre, ilyen versek kívánkoznak ki belőlem, mint a *Milyen vagyok?* Ha arra az időre gondolok, szédület fog el.

És harminc év múlva?

Harminc év múlva már valószínűleg kopasz leszek és pocakos. Pocakos, kopasz poéta leszek. Könnybelábad a szemem, ha arra gondolok, milyen csodálatos verseket fogok én írni harminc esztendő múlva kopaszon és pocakkal, ha már most, amikor még minden hajam megvan és karcsú vagyok, mint egy nyírfa, ilyen kis gyöngyszemeket bányászok ki magamból, mint a *Milyen vagyok.* Harminc év múlva már biztosan lesz Kossuth díjam is. Most még ne kívánjanak tőlem többet, hiszen még csak fiatal költő vagyok.

És most tessék elképzelni, hogy milyen nagy költő leszek én ötven év múlva!

Komolyan mondom, már alig várom, hogy reszketeg térdű aggastyán legyek. Már alig várom, hogy a hamut is mamunak mondjam. Ötven év múlva már az európai költészet élő klasszikusa leszek és lefordítanak az összes kultúrnyelvekre és meglesz a Nobel-díjam is.

Ó, bár csak lennék már idősebb!

Az első versem óta még csak egy hét telt el, de máris jobb verseket írok:

Sárikához

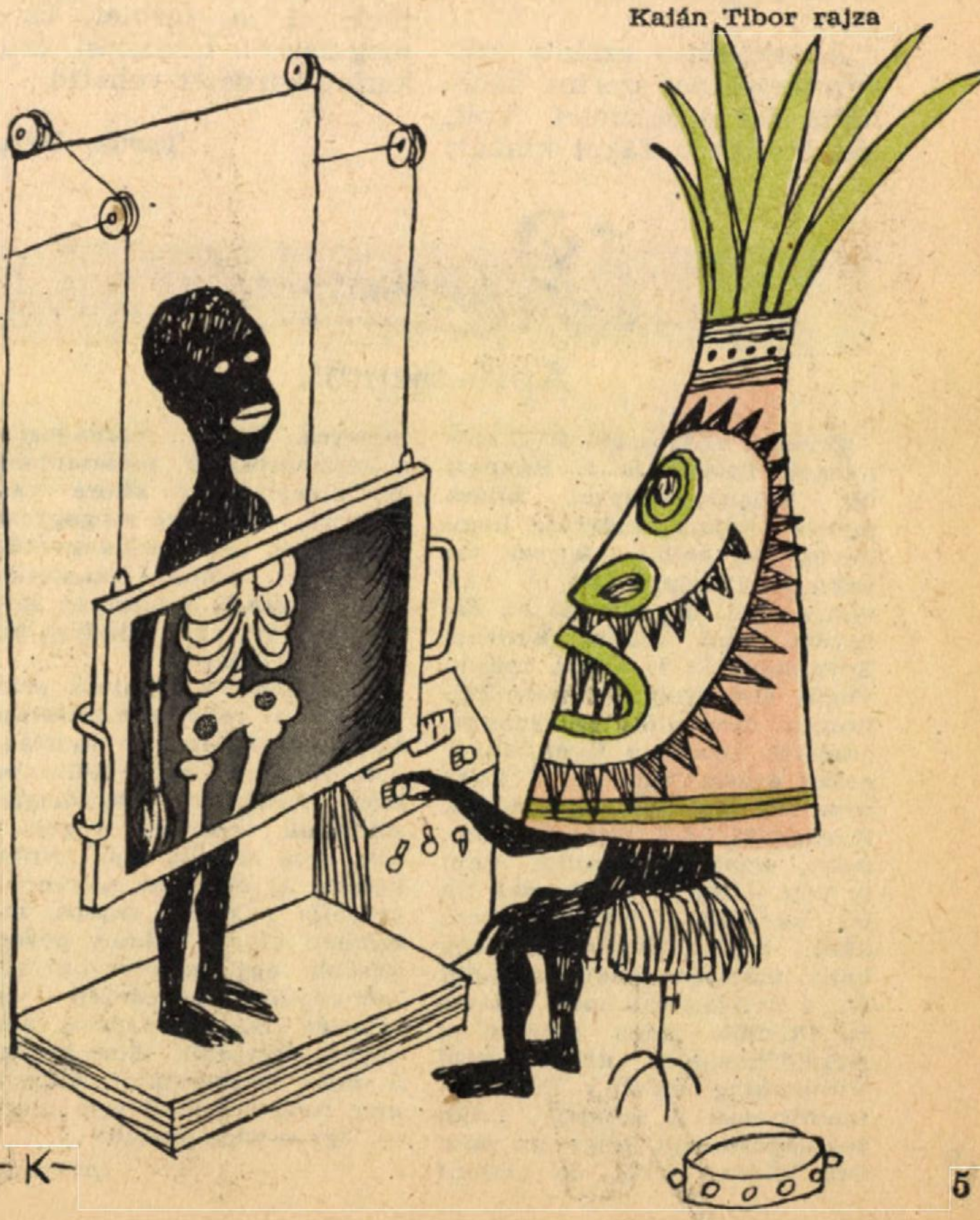
Sárika, már nem szeretlek,
és nem kísérlek haza a Kősó
utca negyven alá.
Lassan-lassan elfelejtlek,
emlékedet az Idő lassacskán
felfalá.

Ugye, sokkal jobb vers, mint az, amelyet egy héttel előbb írtam? Amikor az ember tizenkét éves, minden perc számít.

(m. gy.)

A kétarcú Afrika

Kaján Tibor rajza



RÖVIDZÁRLAT

A Namiért vállalat termelési értekezleteiről még a legelfogultabb ember sem állíthatja, hogy lebilincselő érdekességűek, hogy a hozzászólások magával ragadóak, egyszóval, ne kerteljünk, ezek az értekezletek káprázatos egyoldalúságban és unalomban zajlanak le.

Azon az emlékezetes napon, amelyről most szó esik, döntő fordulat történt e tekintetben. Az igazgató megtartotta szokásos harminckét perces beszámolóját, majd hozzászólásra invitálta a dolgozókat. Ekkor hirtelen kialudt a villany. A teremre szurokötétség borult. Kinéztek az ablakon, a környék is fekete-



ségbe burkolózott, úgy látszik, valami nagyobbszabású rövidzárlat keletkezett. Néhány öngyújtó kattant, de mindenki sajnálta benzinét, kanócát vagy gázát, hamar visszacsattantak a fedelek.

— Nyugalom — mondta az igazgató —, gyertyákat kérünk! Sztancsik néni, hozzon gyertyákat a raktárból!

A teremben ezalatt kiki vérmérséklete szerint használta fel a szünetet. Volt, aki éretlen tréfákat kiabált a sötétség leple alatt, de akadt a teremben olyan is, aki úgy érezte, elérkezett a perc ahhoz, hogy megbontsa a termelési értekezletek jól kitaposott rendjét és így szólt:

— Szeretnék felszólalni!

Az igazgató gondolkozott egy percig, aztán úgy döntött, hogy a rövidzárlat nem befolyásolhatja a termelési értekezlet menetét, és megadta a szót.

Az előbbi hang tulajdonosa nem tett lakatot a nyelvére. Sorra vette a vállalatnál előforduló hibákat, a prémiumrendszert, a sógorság-komaság elburjánzását, a kivételezést a munkában, a beosztásoknál — mindazt, amiről mindenki éveken át jónak tartotta gondosan hallgatni. Az igazgató kiabált:

— Ki szólalt fel? Nevet kérek!

Senki sem felelt. Ellenben mindenki elmondta, ami a szívét nyomta, gyors egymásutánban, hiszen tudták, hogy a rövidzárlat nem tarthat sokáig. Egy különösen erőshangú felszólalás után az igazgató ismét nevet kért. — Somorjai vagyok! — utánozta egy tréfáskedvű a felszólaló hangját. Somorjai — a terem másik sarkából — kétségbeesetten tiltakozott ellene.

Azután hirtelen fény öntötte el a termet, és a megszokott termelési értekezlet kezdetét vehette.

Tardos Péter

A medve problémája

A téli álmát megszakítva
Felkelt a medve s hálómezbe'
Sétára indult, ámde Pesten
Beleütközött az új KRESZ-be.

És mert nem tudott közlekedni,
Alvásra érzett újabb kedvet,
A paplan alá bújva így szólt:
Az új KRESZ-re még alszom egyet.

Hidvéghy Ferenc

VERSENYTÁRGYALÁS

Szállítás közben a drága német vertikális kalanderprésre szerelt két kis izé közül a jobboldali — letörött! Olyan zöldesszürke, apró, kerek micsoda. Az alján — menetes tengelyvég, az elején — tölcsér. Óránként szokott dudálni egyet. Basszus hangon. Eleddig tisztázatlan technológiai célzattal.

A másik apróság, a baloldali, az épen maradt. De az csak kétóránként dudált.

Mi lesz, ha ez is felmondja a szolgálatot? Ki vállalja a felelősséget?

A művezető mindenesetre leállította a munkát, és jegyzőkönyvileg jelentette a történteket a diszpécsernek. A diszpécser az üzemmérnöknek. Az kiadta az utasítást, hogy újabb intézkedésig senki ne nyúljon a beteg masinához. Aztán haladéktalanul beszámolt a főmérnöknek. A főmérnök az igazgatónak. Az igazgató a minisztériumnak.

Megszületett a döntés. A tönkrement alkatrészt pótolni kell! Rövid úton. Minden bürokratikus huza és vona nélkül!

Erre illetékes külkereskedelmi szervünk, a Dudimpex azonnal ajánlatokat kért az effajta tölcséres herkentyűket gyártó valamennyi külföldi vállalattól. Express.

Negyvenhárom országból érkeztek prospektusok. Színes fotókkal, krétázott papíron. Egy részüket a kisgyermekes dolgozóknak adták, a többit a hazai dudalikus szakemberek tették mélyreható tanulmányozás tárgyává.

Összeült a bíráló bizottság. Néhány ajánlatot azért vetettek el, mert azokban szögletes és ovális dudák szerepeltek. Másoknál a szín nem egyezett. Elrontották volna az egész műhely esztétikai harmóniáját. Végül is hét külföldi cég terméke látszott elfogadhatónak. Papírforma szerint. Elméletben. Hogyan lehetne kiválasztani közülük a gyakorlatilag is legmegfelelőbbet? Egyetlen megnyugtató, sokszor kipróbált megoldás kínálkozott:

Versenytárgyalások a helyszínen.

Késedelem nélkül elkészült az útiterv: Budapest—Prága—Drezda—London—Rio de Janeiro—Tokió—Kalkutta—Addisz Abeba—Budapest. Kijelölték a küldöttség tagjait is: két minisztériumi tisztviselő, a Dudimpex helyettes vezetője, a gyár igazgatója és főmérnöke képviselik majd színeinket a versenytárgyalásokon.



Három hónap sem telt bele, és a versenytárgyalók már vissza is tértek világkörüli útjukról. Beszámolójukból kitűnt, hogy fáradozásuk teljes sikerrel járt. Megtalálták a legalkalmasabb dudákat. Drezdában. Ahol egyébként a kalander prést is készítették.

Távirati úton rendeltek két darabot. Egyet a törött pótlására, egyet tartaléknak. Előrelátásból. Nemsokára megérkezett a duda-pár. Az egyik kis készüléket még aznap fel is szerelték, és ünnepélyes külsőségek közepette ismét beindították a kalandert.

Az új szerzemény kitűnően megállta a próbát.

Kerek volt, és zöldesszürke.

Óránként pontosan dudált egyet.

Basszus hangon.

Eleddig tisztázatlan technológiai célzattal.

Kürti András

LE a bürokráciával!

Apró-cseprők

Keresek világoszöld PVC-szőnyeget. Találok is a Rákóczi úti Műanyagboltban, kilóra mérve. Sajnos, kiderül, hogy kevés van belőle. Megyek tovább, a Corvinba. Itt is van világoszöld, de nem az az árnyalat, ami nekem kellene. Egyébként itt is kilóra mérik. Végül elmegyek a Bajcsy-Zsilinszky útra abba az üzletbe, amelyik kizárólag ilyen anyagokat árúsít. Világoszöld PVC, azaz műgumi szőnyeget kérek. Kacagnak. Csak sötétzöld van. Soha, sehol világoszöld nem is volt, nincs is a világon! Én is kacagok. Felvilágosítom őket, hogy Budapesten még hány üzletben láttam egyedül én, s nyilván van még másutt is. (Rögtön utána például a Népköztársaság útján levő Vimpassing-boltban.) Egy pillanatig tart a zavaruk, aztán felvilágosítanak, hogy az más. Ott kilóra mérik, ők viszont méterre. Újabb felvilágosítás a részemről: a méterenkénti ár, mérjék bár kilóra vagy méterre, — fillérre megegyezik mindenütt, tehát mindegy. (Éppen ezért valóban érthetetlen, miért mérnek méterárut kilóra, pont ott, ahol mindent méterre mérnek.)

Egyébként ez a „nincs, sehol nincs", a vevő eltanácsolásának kedvelt módja mostanában. A Kígyó utcai Röltexben látok hatalmas göngyölegben zöldszínű velur szőnyeget. A szín nem tetszik, más színben kérem. Az elárusító szomorúan csóválja a fejét: sajnos, más színben nincs. Néhány perccel később, egy méterre a zöld szőnyegtől, felfedezek egy szürkét is. Lehetséges, hogy egyes elárusítók nem ismerik a saját készletüket? Vagy — erre még gondolni sem merek —, egyszerűen lusták?

(pongrácz)

KAPOSVÁRI KULTÚRSZEMLE



1.

Alig hagyjuk el a vasútállomást, máris Kaposvár kulturális központjában vagyunk. Itt áll a Csiky Gergely nevét viselő színház, amely a következő módon született: annakidején a város lokálpatrióta urai minden téren nagyban rivalizáltak a közeli nagyvárossal: Péccsel. Így történt hát, hogy midőn a pályázó építészek megkérdezték, milyen elképzeléseik vannak a színházépület stílusát, formáját illetően, — a kaposvári városatyák ezt a feleletet adták:

— Nem bánjuk, akármilyen formájú lesz a színházunk, csak egy a kikötésünk: nagyobb legyen, mint a pécsieké...

2.

A színház ma gyakran tart tájelőadásokat, nem is egyszer igen távoli falvakban. De a társulatnak eddig mindig kényelmetlen, ósdi, zörgő, rázós autóbuszt juttatott a sors. Az



előző buszt például a színház félévi használat után kénytelen volt eladni — a Cirkusz Vállalatnak, amely azóta az állatait szállítja rajta. Alkalmunk volt kihallgatni két négylábú utas beszélgetését. Éppen azt morogta az egyik oroszlán: „Nem értem, a színészek hogyan bírták ki az utazást ezen a buszon!"

3.

Egy helyütt nagy területen kivágták a fákat: szép szabadtéri színpadot kap majd a város!

El is készültek — az öltözők. De esténként nem Romeo, Capulet és a többi veronai polgár öltözködik bennük, hanem a kaposvári polgárok.

Akik kiigényelték az öltözőket — lakásnak.

4.



A Latinka Művelődési Ház kedvelt szórakozóhely. Szabályzata azonban drákói: este tíz órakor bezárják.

— Tegnap is egy izgalmas filmközvetítés kellős közepén kellett fölállnom a TV mellől — mesélte zúgolódva egy fiatalember.

Másnap megint találkoztam vele. Ezúttal nem volt bosszús.

— Tegnap nem volt semmi baj a zárórával... — újságolta.

— No csak, jobb belátásra bírták a gondnokot?

— Azt nem lehet. Hanem már tíz óra előtt meguntuk a műsort...

5.

Csik bácsi, a helyi múzeum őre, meséli:

— Beállított egyszer délelőtt egy öt éves forma, félénk kislány, egyedül. Elrebegte, hogy még sose látott múzeumot, szeretné megnézni. Menj



csak, angyalkám. Elindult a kislány a termeken át, s hamar eltűnt a szemem elől, csak léptei kongását hallottam mindenfelől. Úgy öt perc múlva a másik oldalról visszakerült elém. Megállt előttem riadtan, tágranyílt szemmel, és ezt mondta:

— Nem találom!

6.

Helyi külön totó: benn marad a Kinizsi, vagy kiesik?



7.

Somogy híres betyárja Séta Pista volt, mint ahogy az a múzeum emlékeiből megállapítható.

Látttuk még egy-két utódját lézengeni a városban, — aszfaltbetyárrá korcsosulva...



(Dunai—Kaján)

NE ÁLTALÁNOSÍTSUNK!

Egy rokonszenves fiatalember robbant be hozzám az esti órákban, s nekem szegezte a kérdést:

— Ön S....?

— Igen — feleltem.

— Már kerestem, de nem volt itthon.

— Elnézést kérek, az SZTK-ban voltam.

— Oda se neki! Fő, hogy most itthon találtam...

Te jóságos ég! Ki lehet ez, és mit akarhat tőlem? Elmaradt részletem nincs, adóm rendezve. Nem vétettem senki ellen, az új KRESZ-t is betartottam.

— Minek köszönhetem a látogatást? — kérdeztem.

— Önnek háza van Érdligeten...

— Igen — feleltem. — Van egy házam Érdligeten.

— Két szobája van.

LE a bürokráciával!

— Igen — mondtam, de nem volt időm folytatni, mert a vendég fürgén közbevágott:

— Az Állami Biztosítótól vagyok. Az ön háza eddig biztosítva volt, de most megszűnt...

— Hű, a nemjóját neki! — futott át agyamon a gondolat. — Ez évben tényleg nem fizettem be a januárban esedékes egynéhány forintnyi biztosítási díjat. De miért nem küldtek befizetési lapot?

— Nem is fogunk küldeni. Intézetünk ugyanis elhatározta, hogy kiterjeszti a biztosítást betöréses-lopás, földcsuszamlás, üvegkár, jégvihar, villámcsapás stb., stb. ellen.

— Mondja — vetettem oda neki félénken —, csak nem azt akarja kisütni, hogy drágább lesz a biztosítás?

— Ó, dehogy, dehogy. Sőt, olcsóbb... Eddig negyvenhárom forint volt, most körülbelül száznyolc forint lesz.

— Hogy tetszik ezt érteni?

— Ezt úgy értem, hogy ezért a pénzért ön minden ellen biztosítva lesz —, mondotta meggyőzően. — Még az istennyila ellen is...

— Kérem, az én házam dombon van, ennélfogva árvíz nem fenyegeti. Van benne egy vigyázó ember is, aki azért van ott, hogy vigyázzon a házra. Földcsuszamlás, jégeső, vihar, antenna? Nem érdekel engem. A tűz, az más. A tűzbiztosítást, azt megkötöm.

— Azt nem lehet, nincs kivétel. Csak általános biztosítás.

— Azt pedig nem kötök — feleltem határozottan. Vendégem magábasüllyedt, majd így szólt:

— Tudja mit? Fizessen ki negyvenhármat...

Kifizettem. Másnap délelőtt a tegnapi vendég ismét megjelent, és közölte: Vissza az egész! Csak az általános biztosítás lehetséges. Ezután ünnepélyes mozdulattal átlyukasztotta a tegnap adott nyugtát, visszaadta a negyvenhárom forintomat, és eltávozott. Az ajtóból még visszaszólt: Gondolkozzék a dolgon...

Gondolkoztam és arra a meggyőződésre jutottam, hogy a biztosítás üdvös dolog. De az még üdvösebb lenne, ha nem az üzletszerzők mohóságára, hanem a felek akaratára bíznák, hogy azok mit, mikor és hogyan biztosítsanak.

Seidel Mihály
VII., Nefelejts u. 28.

TÖRTÉNELEMÓRA: MI LETT VOLNA ...

Gerő Sándor rajza



... ha Attilát az orrvérzés nem öli meg a nászéjszakáján.

Toncz Tibor rajza



... ha nem találják fel a televíziót.

Vasvári Anna rajza



Shakespeare: Á, elment a kedvem az egésztől! ...

Szegő Gizi rajza



– Bedagadt az ajtó, nem tudunk kimenni.

Várnai György rajza



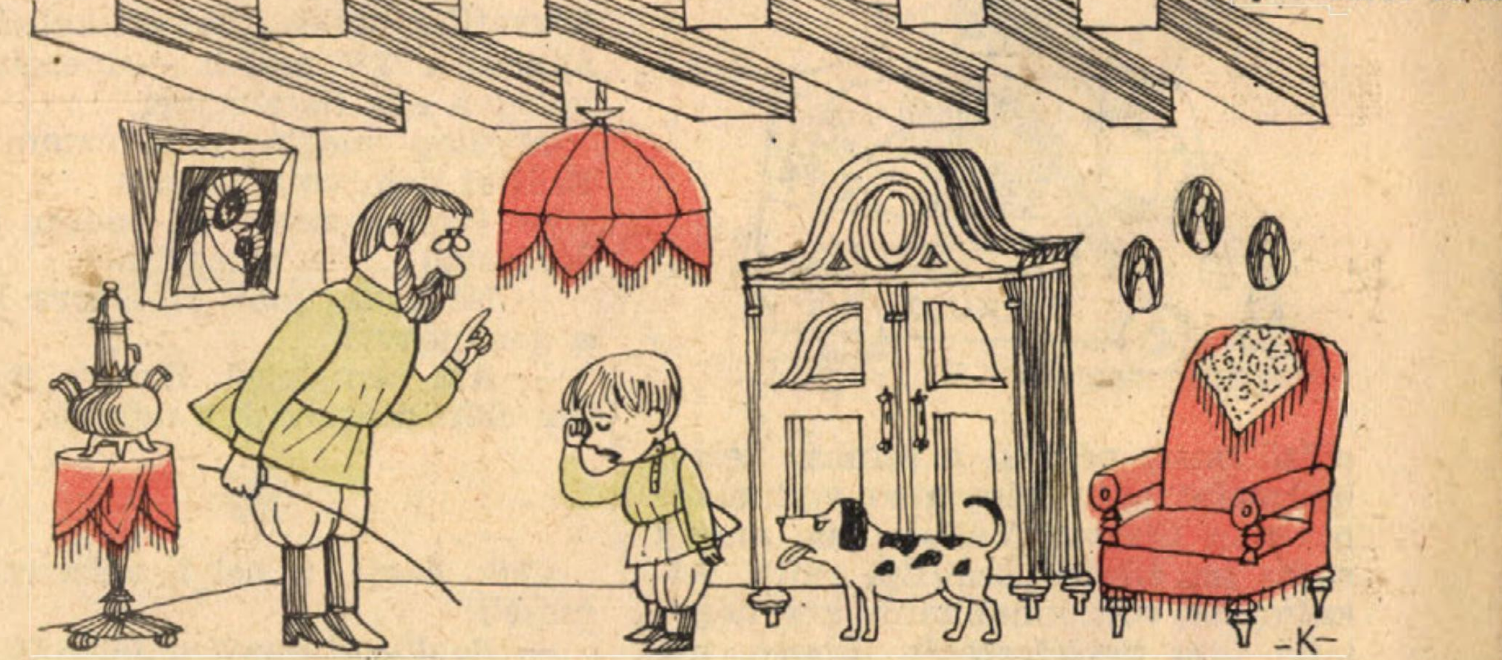
– Sajnálom, kedves Semmelweis úr, az orvosi karon nincs hely, iratkozzék be az agrármérnökire! ...

Hegedűs István rajza



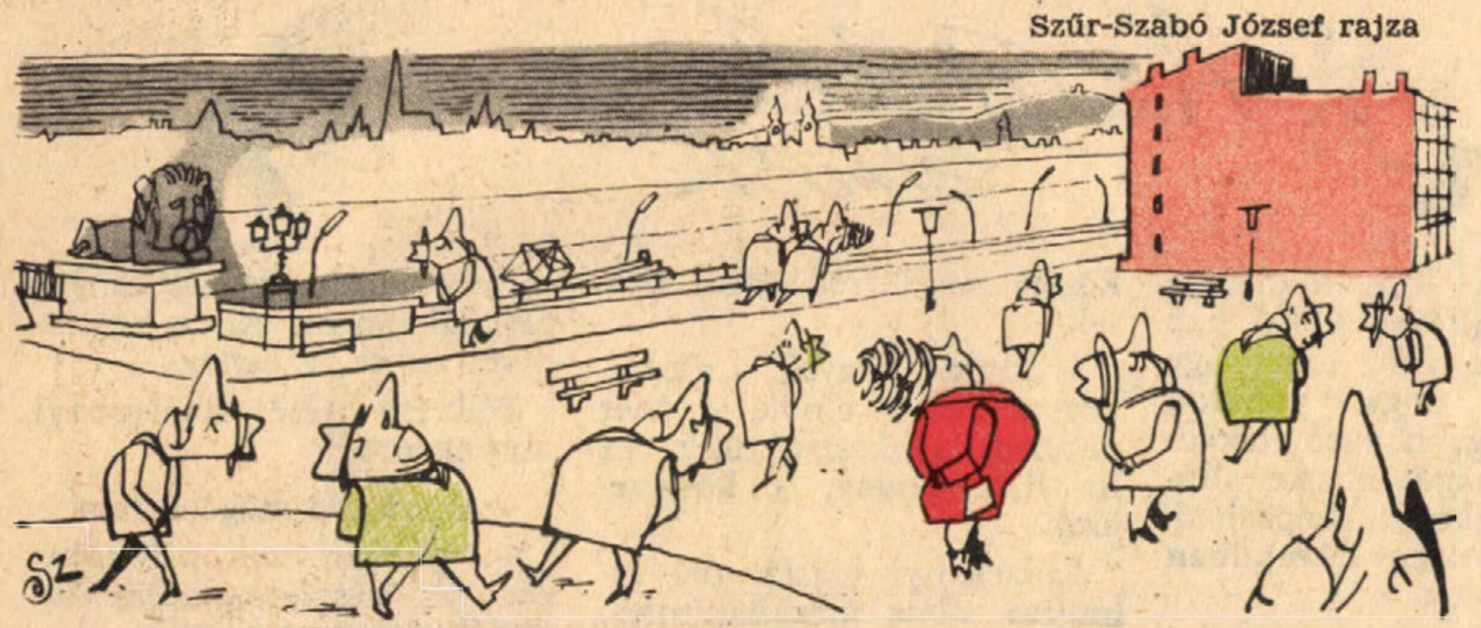
– Nem vállalom a freskókat. Tériszonyom van!

Kaján Tibor rajza



Id. Pavlov: Most pedig ígérd meg, hogy soha többé nem macerálod a kutyákat!

Szűr-Szabó József rajza



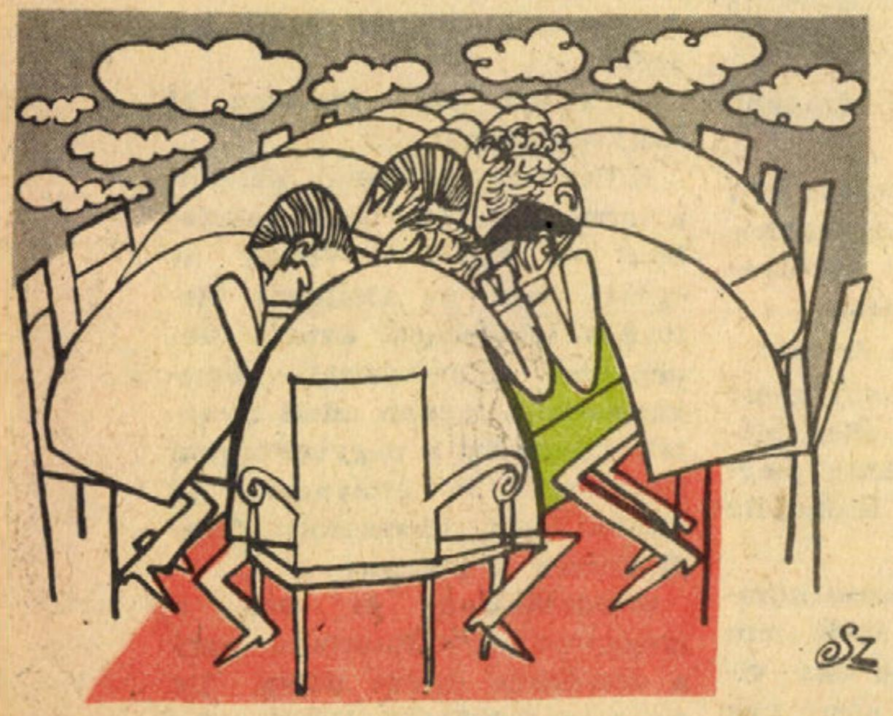
... ha Széchenyi István nem alapította volna meg a Tudományos Akadémiát, akkor most mindenki akadémikusnak képzelhetné magát.

Erdei Sándor rajza



Brutus: Baj van, srácok. Otthon felejtettem a tőrömet.

Szűr-Szabó József rajza



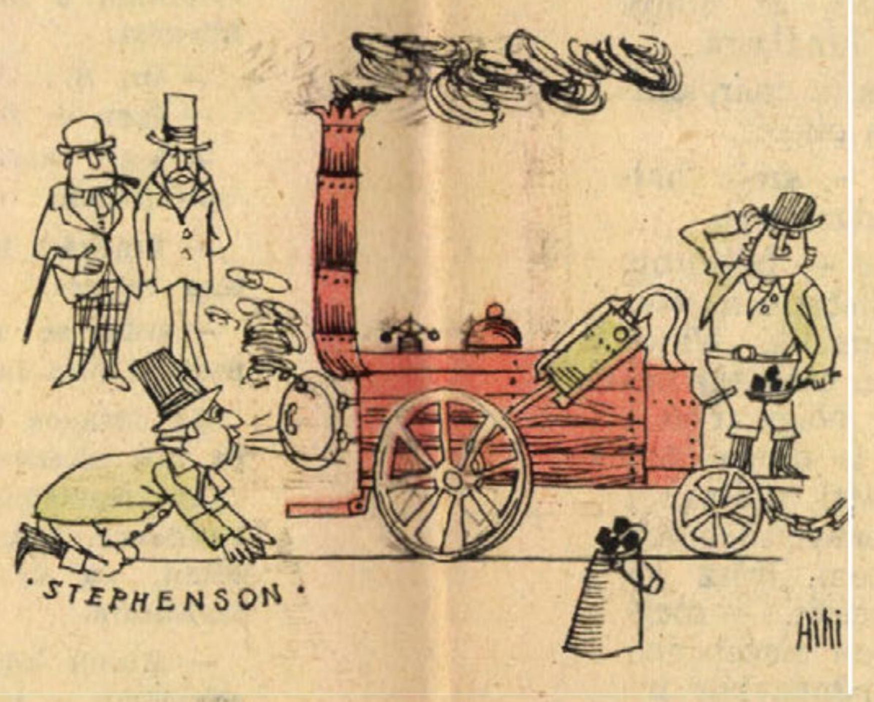
... ha Fazekas Mihály nem írja meg a Ludas Matyit, ma is törhetnénk a fejünket egy jó lapcímen ...

Fülöp György rajza



– Hát tegnap még azt jósolták, hogy vízözön lesz ...

Hegedűs István rajza



– Nem megy! Háztartási szénnel nem lehet fűteni a mozdonyt.

Toncz Tibor rajza



... ha az ősember nem találja fel a tüzet.

Fülöp György rajza



A Vereckei-szorosban

SZEGÉNY VÁNDORLEGÉNY

Protekciója van nálam a Rézrostagyár személyzetisének, hát beálltam hozzájuk anyagmozgatónak.

— Nem lesz nehéz dolga, — fogott karon a művezető, amint új kék munkaruhámban beléptem a lármás csarnokba —, naponta egyetlen rostára való anyagot kell mozgatnia géptől gépig, a munka első fázisától az utolsóig...

Ha csupán ennyi, akkor itt nekem arany dolgom lesz! — gondoltam. — Mi az az egy rosta!

Fogtam a raktárban az első rézlemezt, és vittem a fűrészgéphez. Kicsit csodálkoztam, hogy olyan messze van, de ekkor még nem gondoltam semmi rosszra. Gyönyörködve néztem, amint a fűrész pillanatok alatt lekerekítette a rézlemezt.

Amint ez megvolt, vállamra dobtam a már kissé rostaalakú lemezt, és egy divatos twistet fütyörészve, a következő munkálatot végző gép keresésére indultam.

Meg is találtam, a csarnok túlsó felében. Kedv-



telve néztem, amint a lyukgató-mester pillanatok alatt szitává lyukgatta a rostát.

Amint ez megvolt, vállamra emeltem a munkadarabot, és egy foxtrottot fütyörészve a következő munkálatot végző gép keresésére indultam.

A reszelde másfél kilométerre volt, és közönyösen néztem, amint a reszelő szaki pillanatok alatt lereszelte a lereszelni valókat.

Amint ez megvolt, hónom alá vettem a féligkész rostát, és egy lassú keringőt dünnyögve a következő munkálatot végző gép felkutatására indultam. Szerencsére volt nálam elegendő elemózsia. Nem sokkal a műszak vége után azért odaértem a smirglizőrészleghez. Apatikusan bámultam, amíg lesmirglizték a lesmirglizni valókat.

Hol a hasamon, hol a fejem tetején cipelve, hol magam után vonszolva, még az éjszaka beállta előtt sikerült elérnem rostámmal az utolsó állomást, a minőség-ellenőrzést.

A meós azonban nem vette át, mert a sok ideoda vándorlás közben a rosta lyukai teljesen elkoptak.

— Vigye vissza!

Szörnyűlködtem:

— Mindenhová?

Ekkor arra jött a művezető és megállított.

— Mitől olyan poros az új munkaruhája? — kérdezte szigorúan.

— Szegény vándor vagyok — feleltem illemtudóan —, szegény vándor ennél a vállalatnál. Rettenetes nagy út áll mögöttem: végigkísértem egy rostát, amíg el nem készült.

D—i

A társ-szerző panasza

Azt mondják: a kelleténél
Kevesebb a csecsemő
Ezért van az, hogy minálunk
A csecsemő becse nő.

Most is minden új mamának
A legfrissebb rendelet
Szülési pótszabadságot
Osztogat, mint rendjelet.

Mégis, e pár kósza rímem
(Bocsáss meg, óh ég atyja!)
Nem a főszereplőt, csupán
A statisztát méltatja.

Mert hiszen a férj is ember,
Ki odakinn tűkön ül.
És szívesen cserélne tán
A nejével, aki szül.

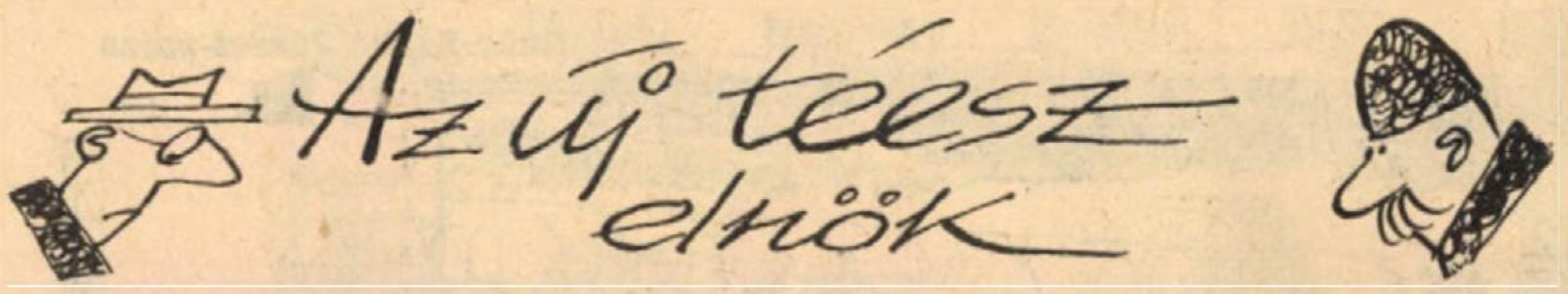
A férj, aki egykor otthon
Kényúr volt és hatalom,
Éjjel ringat, nappal szundít,
Bent az íróasztalon...

Az a magas mindenható,
Ki múltat és jelent lát,
Talán tudja, hogy hány atya
Mosott már ki pelenkát.

Óh, felső szerv, kinek sorsa
Valóságos bacchanál,
Mert kezedben töltőtoll van,
Nem dudli és fakanál.

Kitől már az ifjú mamák
Annyi sok jót kapának,
Adj szülési szabadságot
Neki is, az apának!

Fülöp György



Badacsonyi Fenyőrévházára indult kiszállásra. Előző nap nagy hóesés volt, ezért úgy határozott, hogy vonaton megy, nehogy az autó elakadjon az országúton. Az állomáson találkozott Répásival, akivel azelőtt egy hivatalban dolgozott.

— Hová, hová? — kérdezte Répási.

— Fenyőrévházára.

— Remek hely! Mikor nálatok voltam, én is kiszállásra mentem abba a téeszbe. Te, hogy ott milyen ebédet kaptam! Még a ragulevesben is két csirkecomb volt. Azután kétféle hús és bihari túrós, amelybe rengeteg diót is tettek. És a borok! A környék híres a borairól. Na, szervusz! Mondanom sem kell, hogy irigyellek. Egyébként hallottam, hogy most új elnök van. Na, ez az új elnök biztosan még jobban ki fog tenni magáért.

Kora reggel indult a vonat. Badacsonyi egészen a féltízes érkezéséig állandóan a várható nagy ebédre és a borokra gondolt. Szerette a gyomrát és ezért szerette a kiszállásokat is. Még a tízóraiját sem ette meg. Majd bolond lesz — gondolta —, hogy azután ne tudja kellő módon értékelni az ebédet...

Szekér várta az állomáson és rövid idő múlva már a közeli téesz irodájában voltak.

— Sümegi vagyok — mutatkozott be az elnök. — Már mindent előkészítettünk. Ez itt Rácz Bódog, a könyvelőnk.

Badacsonyi másfél óra leforgása alatt megállapította,



hogy itt minden a legnagyobb rendben van.

— Talán végeztünk is — mondta.

— Még nem — ellenkezett az elnök —, itt van még a raktárkönyvelés és az álló eszközök jegyzéke.

Az is mind rendben volt. Délre járt az idő. Badacsonyi megéhezett.

— Akkor talán...

— ... megnéznénk a gépszínt, azután az istállókat, — folytatta az elnök.

Amikor Badacsonyi a jól gondozott disznókat nézte, folyton sült disznókarajra gondolt; a tehénistállóban tormás marhahús, a csirkeólaknál rántott csirke, róseibnivel jutott az eszébe.

Félkettő felé Badacsonyi megjegyezte:

— Ejnye, de megéheztem.

— No még csak a borpincét. A készletjegyzéket az irodában már átnéztük.

Egy-két pohár nem árt ebéd előtt —, gondolta most Badacsonyi, bár nemigen volt szüksége étvágygerjesztőre.

A pince szép, tiszta volt, de sehol egy asztal, sehol egy pad, ahol kényelmesen fel lehetne hörpinteni egy-két pohár bort. Igaz, az elnök nem is gondolt kínálásra.

Kétóra is elmúlt már, amikor elhagyták a pincét.

— Ebédelnék —, szólt halkan az éhes Badacsonyi.

— Itt az ideje —, bólintott az elnök. — Elkísérem az elvtársat a vendéglőig. Nincs messze és onnan csak egy ugrás az állomás. Nagyon jó a koszt és nem is drága. Azután a dombháti rizlingből kérjen. Az a környék legjobb bora. Azt hiszem, húsz forintért adják literjét. De megéri. Kényelmesen megebédelhet, csak negyednégykor indul a vonat. Na, jó utat kívánunk. Köszönjük szépen a kiszállást és az ellenőrzést.

Palásti László

Téli madárvédelem

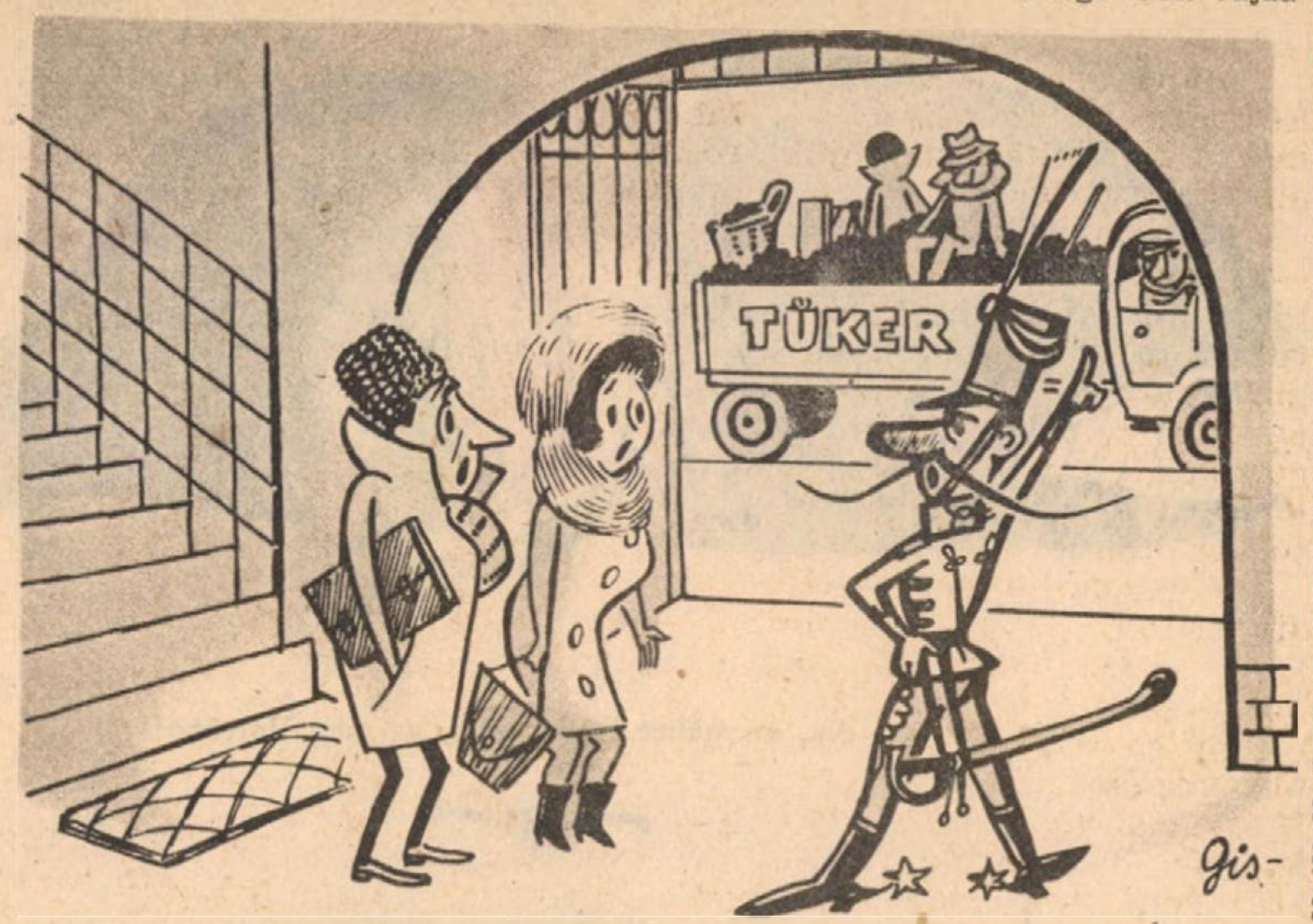
Erdei Sándor rajza



– Ugye, most már nem fáztok, szegénykéim! . . .

Háry János meséje

Szegő Gizi rajza

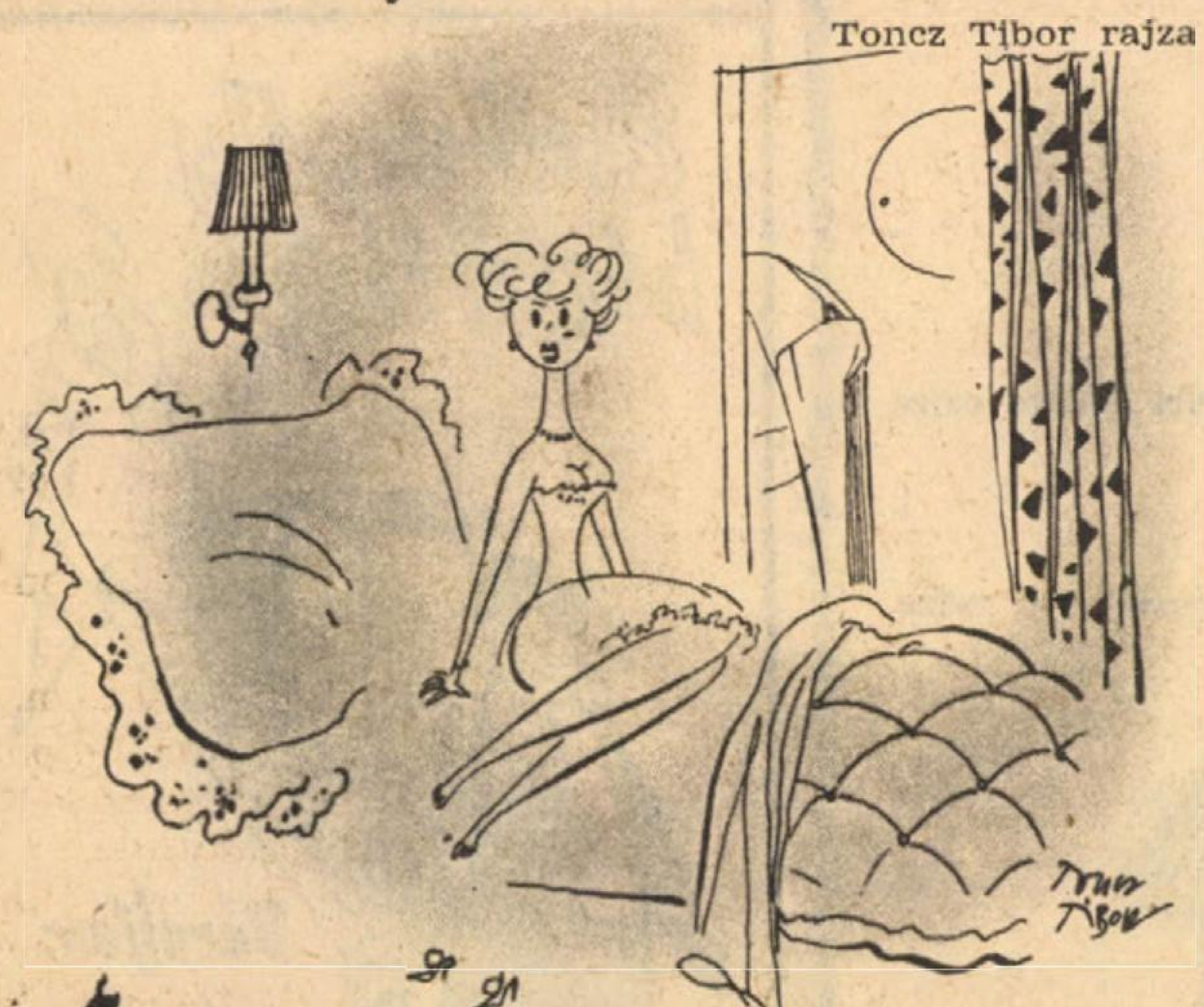


– Meghozták a szenemet, de nem veszem át! Brikettet rendeltem, nem darabos szenet! . . .

Hideg...

Ilyenek a férfiak

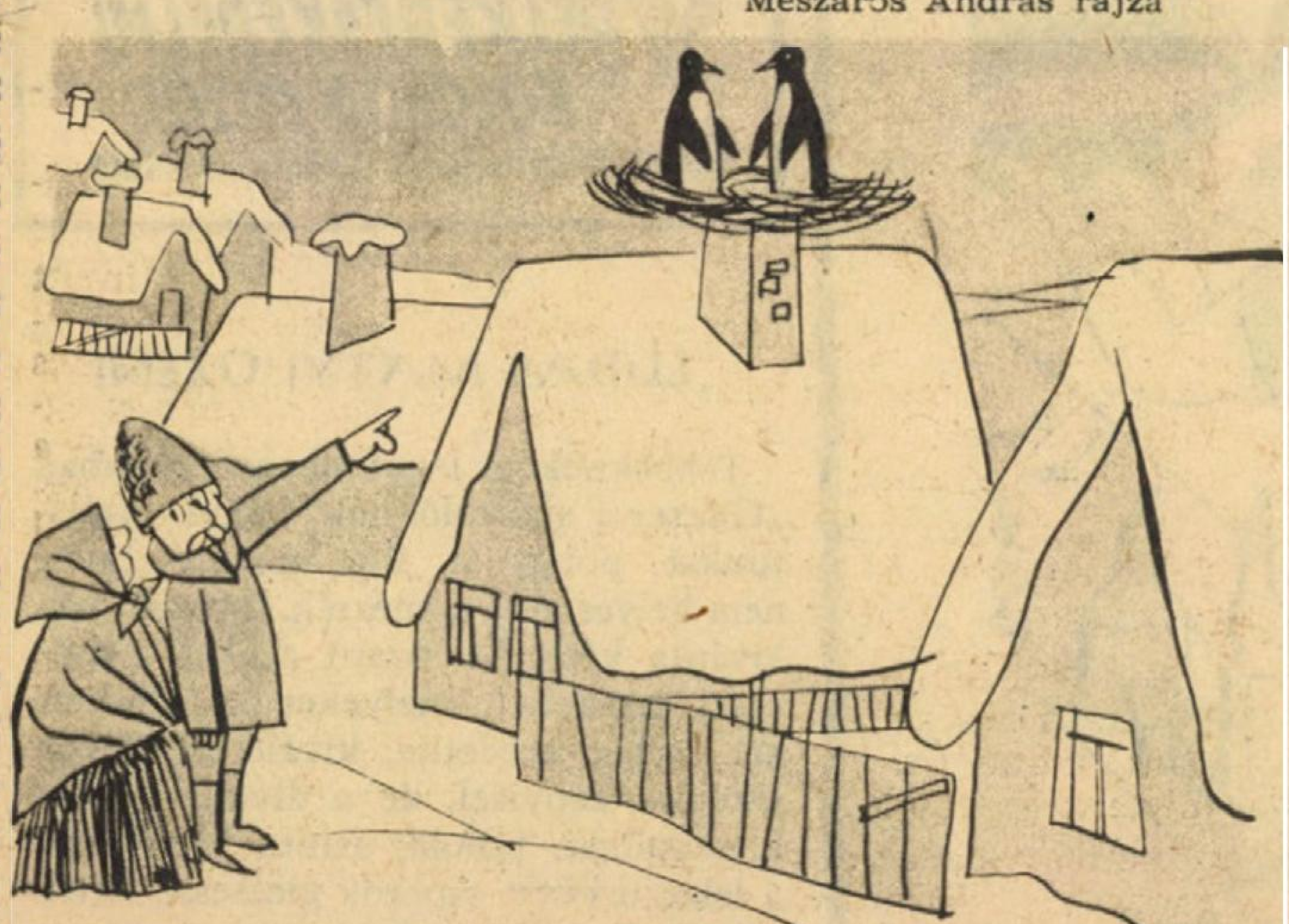
Toncz Tibor rajza



– Azért küld ilyen korán az ágyba, hogy megmelegítsem neki! . . .

Ha ez így megy tovább

Mészáros András rajza



– Odanézz, anyjuk!

Tékozló festő

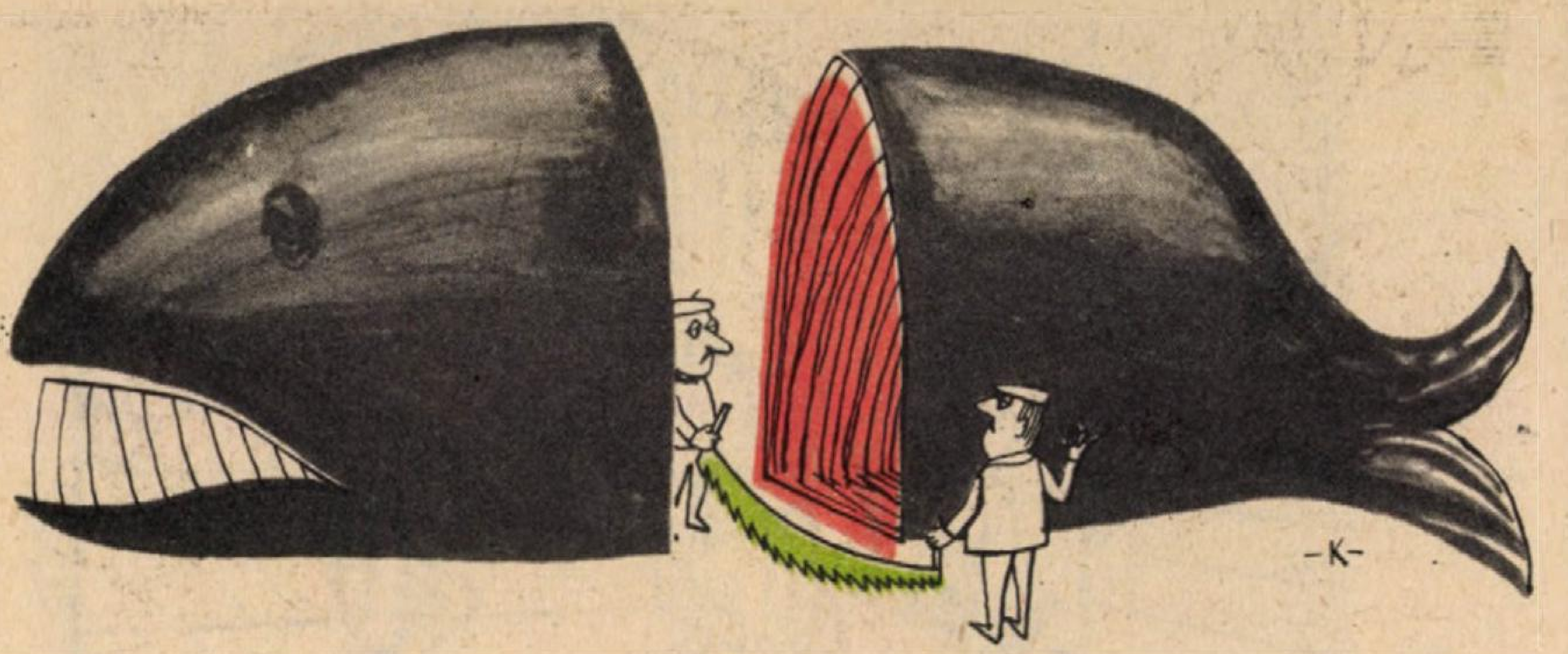
Erdei Sándor rajza



– Mester, engem itt megvesz az isten hidege, maga meg szénnel rajzol! . . .

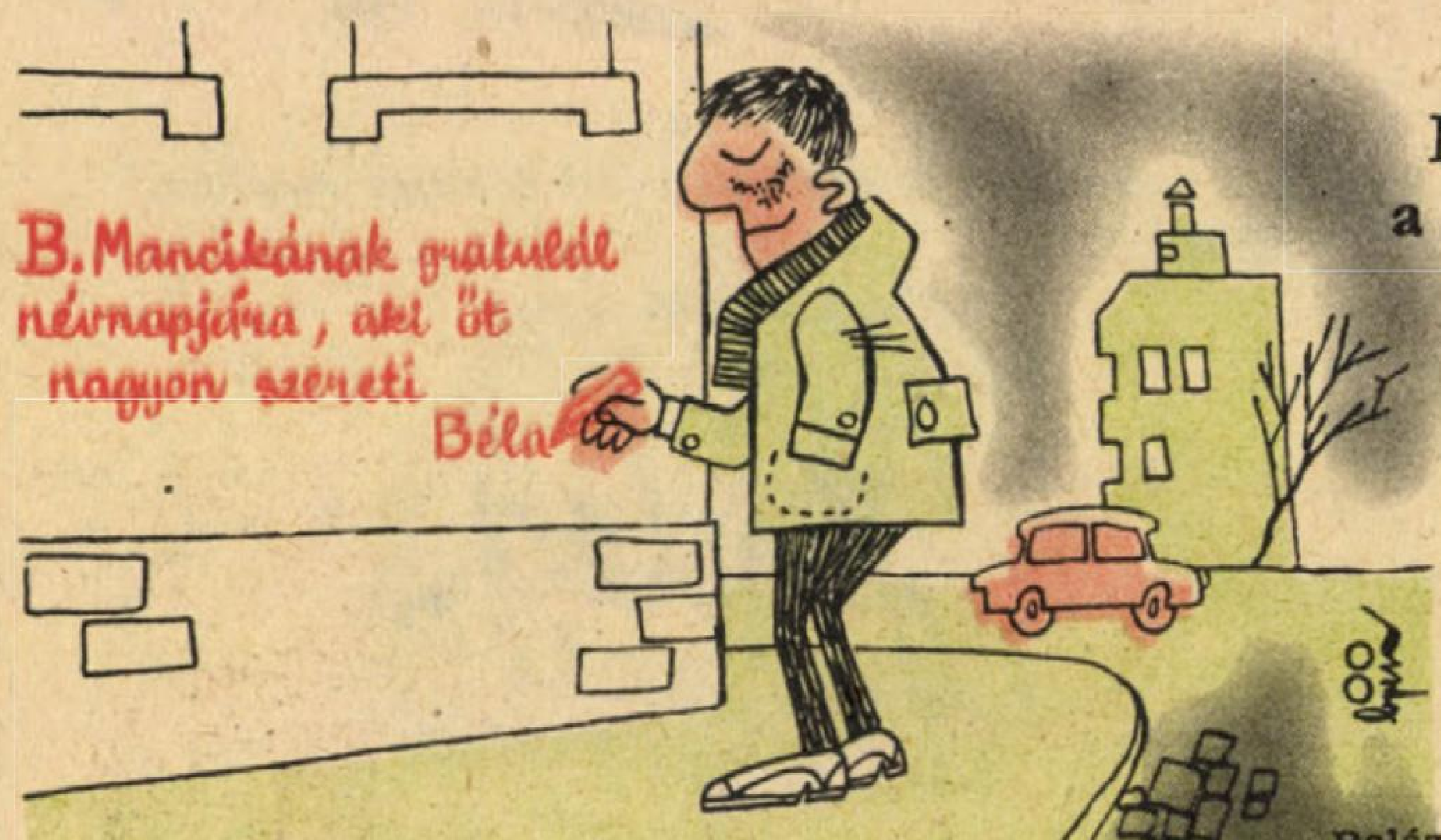
Okos bálnatulajdonosok

Kaján Tibor rajza



– Na, ez mehet Budapestre, az meg Varsóba!

Megszűnik a „Szívküldi"



Balázs-Piri Balázs rajza

Egy legénylakáson

Pusztai Pál rajza



– . . . pedig akkor is süthetnél, főzhetnél, Jenőkém, ha feleségül vennél . . .

E heti hírdetéseink

LUDAS MATYI ÜZENI

Többeknek: A legutóbbi számunkban „Giccset a sportolóknak" című bírálatunkat pongyola fogalmazása miatt nem helyesen értelmezték. Írásunk nem kívánta kétségbe vonni azokat a művészi értékeket, melyeket az említett két szobor eredetije, kiváló művészek alkotása képvisel, de a divatárú üzlet kirakatában, tarkán, színes kivitelben, a lekicsinyített szobrok giccsessé tették a különben szép műveket is.

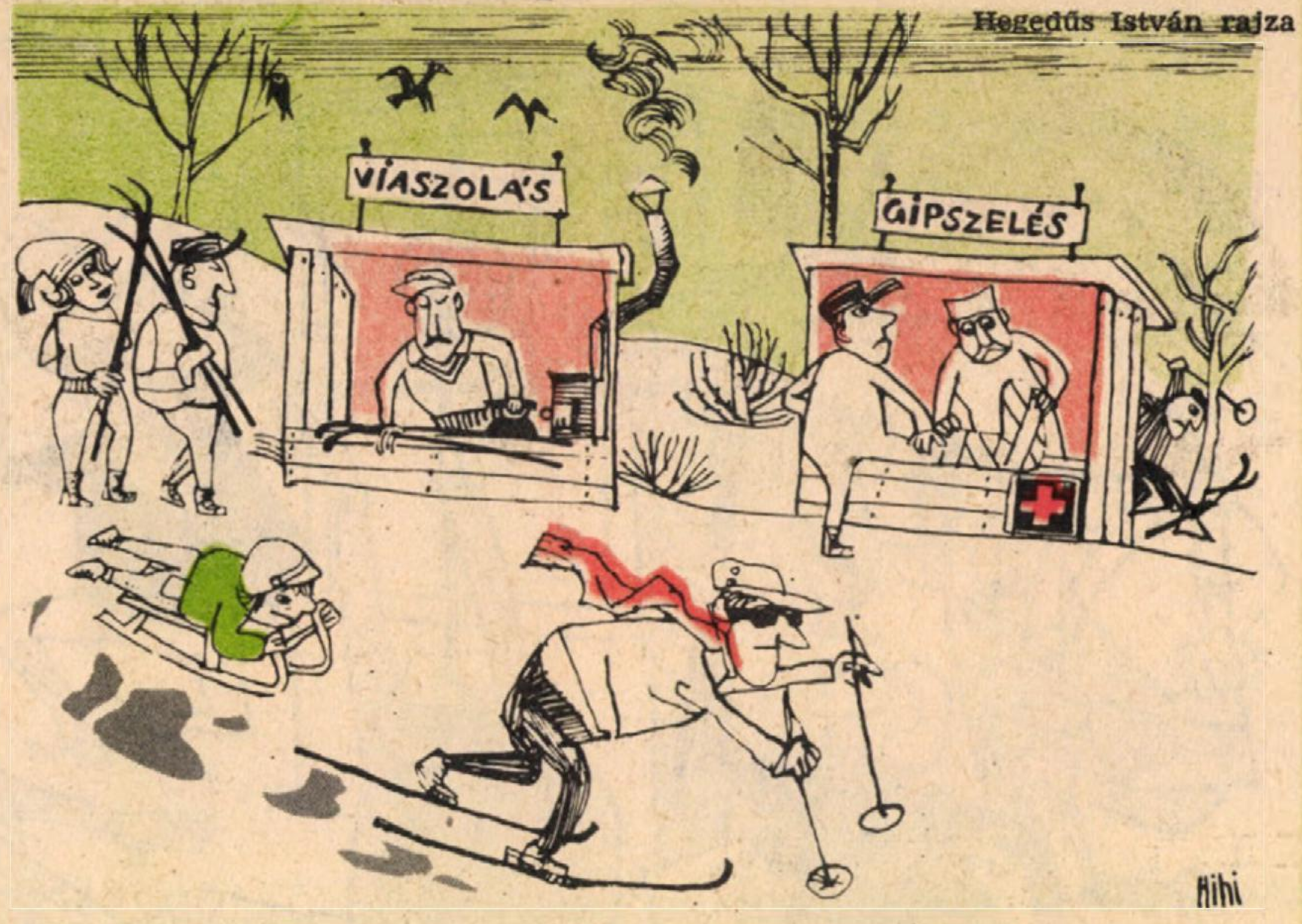
Megrögzött agglegény

Toncz Tibor rajza



Sí-paradicsom

Hegedűs István rajza



OSZKÁR-DÍJ DÖMPING

Kezdetben vala a nagy erkölcsi és anyagi értékű amerikai Oscar-díj, amellyel a filmművészet legjobbjait tüntetik ki rendszeresen.

No de minket, európaiakat sem a gólya költött ám, miért ne lehetne nekünk is jogunk egy jó kis díjat alapítani — mondjuk, a cirkusz művészei számára?

Ki is néztünk a díj számára egy jó kis keresztnevet a naptárban, és elneveztük: Oscar-díjnak. Mit csináljunk, ha nekünk is pont ez a keresztnév tetszett meg?

Leleményességben a sportemberek sem maradnak el a nemzetközi cirkuszvilág mögött; a minap ezt olvasom kedvenc napilapomban: „34 sportújságíró szavazata alapján összeállította az első Oscar-díjas labdarúgóválogatottat."

Az ötletes díj-elnevező szakembereket ezúton értesítem, hogy a részükre alapított Oscar-díjat, a vele járó két megégett sóskiflivel, nálam bármikor átvehetik.

(d.)

Lelkiismeretes atya

Szegő Gizi rajza



– Kell a friss levegő a gyereknek, de a leckét is meg kell csinálnia!

LE a bürokráciával!

Nehéz kiskutyának lenni

Vau, vau, vau! Engedjék meg nekem, hogy elvonítsam progresszív adóügyemet.

Évi adó:

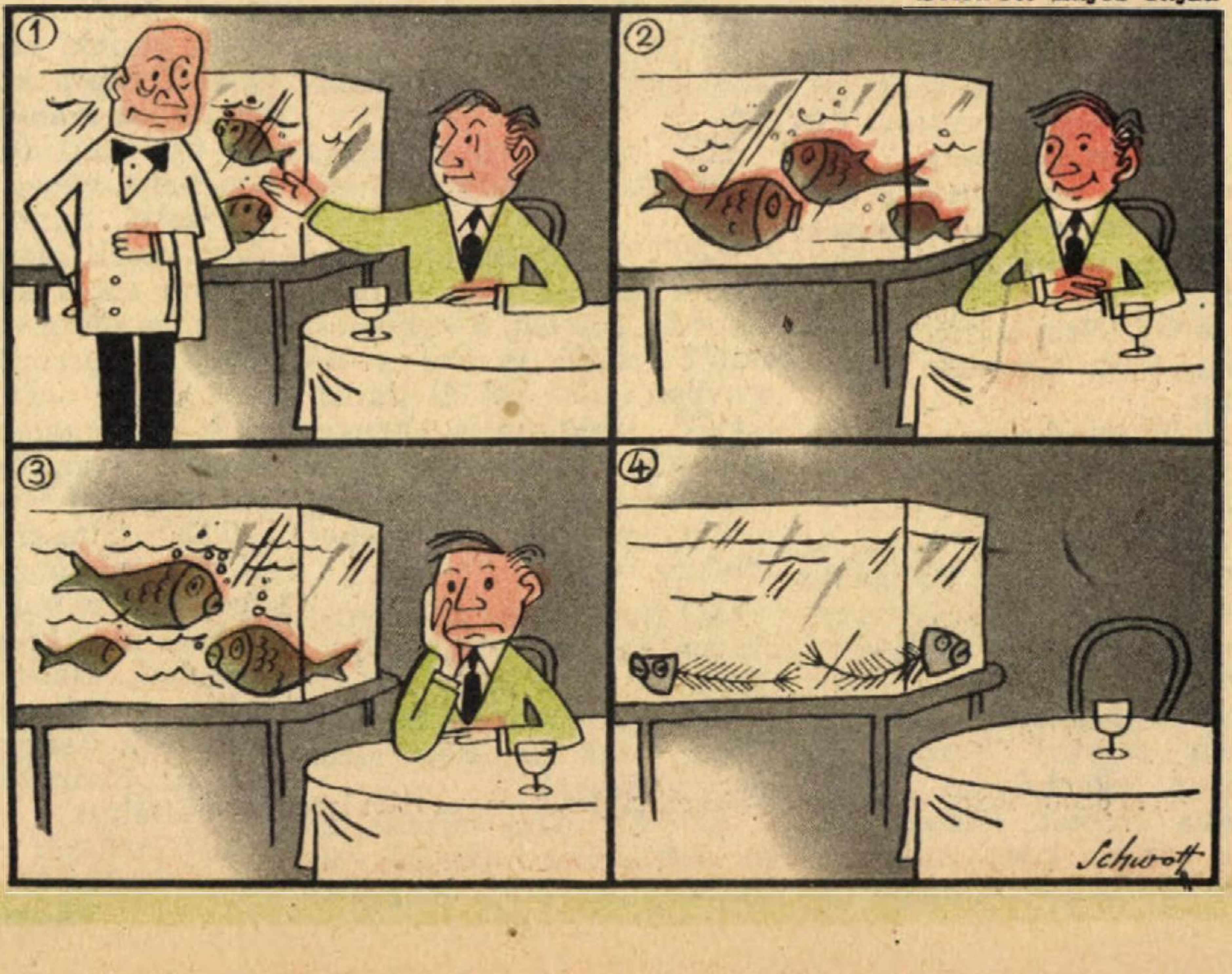
kismotorkerékpár	Ft –.–
kisautó	Ft 120.–
kiskutya	Ft 240.–

Csak ennyit akartam vakkantani.

Tacskó

Nem bírta kivárni a halászlét

Schwott Lajos rajza



A svájci bankárok öröme

Gerő Sándor rajza



– Megjött a Csombe dollárja.

ÉTEL és IRODALOM

(Az irodalmi kávéház törzsasztalánál ül a tekintélyes író és a levegőbe bámul, előtte tiszta, üres papírlap. Jenő, a kávéház nemrégen nyugdíjazott öreg pincére belép és megáll az író asztala mellett.)

JENŐ: Alászolgája, szerkesztő úr.

ÍRÓ: (felrezzen) No, nézd csak, a Jenő, az aranylábú Pók bácsi! Hát magát is csak vissza, behúzza ide a szíve!

JENŐ: Megengedi, hogy egy pillanatra leüljek? *(Meg se várja a választ, leül.)*

ÍRÓ: (kényszeredetten) Természetesen, Pók bácsi... Habár tudja, hogy munka közben senkit se látok szívesen, de maga természetesen kivétel...

JENŐ: Nem is zavarok sokáig. Csak elhoztam az Elvirát.

ÍRÓ: (meghatottan) Ó, az Elvirát! Csak nem vette meg?

JENŐ: De igen. Azóta jelent meg, hogy nyugdíjba mentem. *(Közben elővesz egy újságpapírba csomagolt könyvet és kibontja.)*

ÍRÓ: (meghatottan) Bizonyisten zavarba hozott, Pók bácsi! Gondolnom kellett volna magára! Hiszen évek óta minden könyvemből adtam egy tiszteletpéldányt magának, egy dedikált példányt. Egészen elfelejtettem...

JENŐ: Most először adtam pénzt a szerkesztő úr regényéért. Huszonhat ötvenet... Tessék, itt van. *(átadja a regényt).*

ÍRÓ: (lelkesen): A legszebb dedikációt írom bele az én legkedvesebb olvasómnak.

JENŐ: Nem azért hoztam be a könyvet, szerkesztő úr, hanem hogy tessék visszavenni!

ÍRÓ: Nem értem!

JENŐ: Ez a könyv, kérem, tisztelettel szólva, élvezhetetlen.

ÍRÓ: (gyanakodva) Maga ugrat engem, drága Pók bácsi.

JENŐ: (szomorúan) Nem, kérem. Engem ugratott be a könyvbe a Jolán, a kenyeres, akiről tetszik is írni a regényben, csak ott Elvirának hívják, mert Jolán névvel nem lehet valaki regényhős. Ő mondta, hogy vegyem meg a könyvet, mert sokat lehet röhögni rajta.

ÍRÓ (felhördül): Röhögni?! Hiszen ez egy tragikus történet!

JENŐ: Azt én nem tudom, kérem, csak azt, hogy nem lehet elolvasni.

ÍRÓ: De maga szerette az én regényeimet! Ha jól emlékszem, a „Piros hajnal"-t könnyek között olvasta együtt a feleségével!

JENŐ: A „Piros hajnal" tiszteletpéldány volt, szerkesztő úr. Az Elviráért huszonhat ötvenet fizettem. Tessék nekem visszafizetni a huszonhat ötvenet!

ÍRÓ: Megáll az eszem! Ilyesmi még nem történt velem!

JENŐ: (rendületlen nyugalommal) Dehogy is nem, kérem. Ha én annak idején egy olyan ragulevest hoztam volna ki önnek, mint amilyent ez az Elvira a könyvben, akkor én, az aranylábú Pók bácsi, úgy szaladtam volna a konyhába vissza azzal a raguelevessel, mint a nyúl. Hát azért tessék most nekem kicserélni ezt a könyvet, vagy átírni, és addig visszaadni nekem a huszonhat ötvenet, mert ez így nekem nem kell.

ÍRÓ: (sápadtan): Itt a huszonhat ötven, és most menjen! *(lihegve)* Menjen!

JENŐ: (elteszi a pénzt, feláll, elgondolkozva nézi az asztalon maradt könyvet) Tudja, mi bosszant most már csak, szerkesztő úr? Fogadni merném, hogy végül mégiscsak rásózza majd valakire az Elvirát. Mert mi is azt csináltuk a visszaküldött ragulevesekkel.

(Fejcsóválva elmegy.)

Kemény György

ENGEDJÉK MEG...

Marcus Tullius Cicero, kinek érdemeit méltatnom szerénytelenség lenne, nagy gondot fordított rá, hogy beszédei elején ékes szavakkal maga mellé állítsa a hallgatóságot. Ezt nevezték captatio benevolentiaenek, vagyis a jóindulat megnyerésének. Míg azonban Cicero hosszasan méltatta hallgatósága érdemeit, hogy kegyeibe férkőzzék, addig mai szónokaink, a különböző üzemi és hivatali gyűléseken beérik annyival, hogy így kezdik: „Kedves Kartársak! Engedjék meg..."

Hogyan? Mi már nem érünk meg egy cicerói körmondatot? Olyat például, hogy: „Kedves Kartársak! A BŐCIKESZŐR (Bőr, cipő, kesztyű, szőrme vállalat) dolgozói! Szűmet emelkedett érzés tölti el abból az alkalomból, hogy módom nyílik ily nemes, elmés, erényes férfiak és nők előtt hangomat hallatni"... satöbbi.

Mi csak annyit kapunk: Kedves Kartársak, engedjék meg... Azt hiszik derék előadóink, hogy ezzel lekenyereznek bennünket, mindannyian hasravágódunk a gyönyörűségtől és azt mondjuk magunkban: ez igen, ez aztán az udvarias ember, nem hebehurgyáskodik, hanem finoman kezdi, mint egy diplomata?!

Hiszen nem baj... Nem rossz kezdet az, hogy: „engedjék meg..." Kivált, ha olyan híreket közölnek velünk, amelyeket elmondani valóban szívesen engedünk is. Íme például egy ilyen: „Kedves Kartársak! Engedjék meg, hogy elsőnek közöljem Önökkel, az új rendelkezés értelmében fizetésüket egy évi visszamenőleges hatállyal 50 százalékkal felemelik..." Megengedjük neki? Meg.

Nem vagyunk azonban elragadtatva az ilyesféle fordulatoktól. „Kedves Kartársak! Engedjék meg, hogy jól letoljam Önöket, mert ilyen lógós, zsivány társaság nincs még egy a népgazdaság területén..."

És mindez a kedves, negédes bevezetéssel: „Engedjék meg..."

Mit szólnak hozzá, megengedjem-e magamnak, hogy legközelebb, amikor az előadó azt mondja: „engedjék meg", ne engedjem meg neki, mert — már megengedjenek! —, de ez a folytonos engedjék meg, mégsem megengedhető...

Novobáczky Sándor

A JELÖLTSÉG

A minap derült ki, hogy megyei tanácstagnak jelöltek. Ez aztán jó mulatság – gondoltam rémülten, midőn puhatolózni kezdtek, mit szólnék a dologhoz. Éppen testhez álló – mondtam. Az életben nem álltam még nagy közönség elé. El se tudom képzelni magam ilyen szerepben. Rémes. Aztán mondták, hogy hiszen nem is kell nagyközönség elé állni. Semmit se kell csinálni, csak biccenteni a fejemmel, hogy én vagyok én, és hogy vállalom, amit vállalni kell. De mit kell vállalni? Hát mit kellene, bagatell. Hébe-hóba egy kis fogadónap, az év távoleső pontjain, ha jönnek, jönnek hozzám, ha nem jön-



nek, nem jönnek. Aztán el kell nézni néha holmi ülésekre, azt is az év távoleső pontjain. Aztán... Nohát az a kis beszámoló. Hiszen éppen ez az. Elbeszélgetsz az emberekkel. Elbeszélgetni éppen elbeszélgetek. Megismered a problémáikat! Életközelség. Egy írónak nélkülözhetetlen a kapcsolat az élettel, s így benne leszel a dolgok közepében. Ez, ez a csábító – mondtam, dünnyögtem, hebegtem, aztán már rajta voltam a szalagon, aztán már vitt valami láthatatlan áramlat, nesztelenül, lágyan. Semmit se kellett tennem a dolgok érdekében, sőt, amit erőtlenül ellene tettem, az se fordította meg a dolgot.

Kezdődött, hogy az emberek változatosabban kezdtek körülöttem viselkedni. Egy barátom, akiről elég méltatlanul elfeledkeztem, például így köszöntött:

– Na, milyen vagyok? Ezt én szereztem neked, komám. Engem akartak, de én téged ajánlottalak.

– Elég rosszul tetted, komám – dünnyögtem.

– Dolgozz te is kicsit, komám.

Másik barátom, midőn a jelölő gyűlésre mentem, ekképp üdvözölt:

– Tudom ám, hová mégy. Eredj csak. Benne van a kezem.

Cinkos kacsintására nem egészen igazi bosszúsággal megint csak dünnyögtem:

– Jól kitoltok ti a szegény emberrel, hallod.

El kellett gondolkodnom e páros jelenségen. Míg én otthon a kályha mellett gyanútlan vegetálok, szorgos kezek serege munkálkodik azon, hogy baljós csillagzatom felé toljon. Immár be kellett látnom, nincs az a hatalom, ami megmentsen.

S elkövetkezett a jelölő gyűlés.

Kőbányászok közé vittek. Mint nagy, darabosan kiszakított kövek, melyeket odatettek a lócákra, úgy ültek az én kőbányászaim, mereven, pufajkásan, kiismerhetetlen arccal. Sorsom ők fogják eldönteni – gondoltam, s reménykedtem: kedvezően, hallgatásukból ítélve kiebrudalnak, mint odatolakodott idegent.

S míg én így reménykedtem, hátam mögött kortesezim, – kiknek éppen ellenkező vala a szándékuk – azon mesterkedtek nagy buzgalom-



mal, hogy láthatatlan emelőt illesszenek az ülepem alá. Ijedten kaptam rajt magam, hogy máris félméterrel a közönséges halandók felett lebegek, mint impozáns egyéniség. Elfogott a tériszony. Szent ég!

Szép kis elmerülés lesz ez az emberek között!

– Nagyon szépen kérem – rebegtem a megyei előadó fülébe –, húzza ki a nevem mellől a „dr."-t. Nem illet az engem, kérem szépen.

Rámnézett a megyei előadó, láttam, habozik: kihúzza-e, ne húzza.

– Majd most megszerzi – mondta, s nevetett. S hogy keserű képet vágtam, minthogy a doktorátus megszerzése nem szerepelt az egyezségben, megsajnált, fájó szívvel áthúzta azt a „dr."-t.

– Bocsánat – állítottam meg szónoklata közben egy kedves pártfogómat, ki azért szólt, hogy a bányászokra tukmáljon –, tévedni tetszett, nem vagyok kétszeres Kossuth-díjas, egyszeres sem vagyok.

Tessék elhinni: én csak én vagyok. S már csupán magamban bíztam: no, majd ha megszólalok. Ez is elkövetkezett. Bizonytalan szókkal hebegtem valamit magamról. Tán három süket mondatot. Biztos voltam benne, hogy a csalódottságtól leesnek az állak.

És képzeljék, még ettől se estek le. Ha valakinek az a sorsa, hogy megválasszák, hiába minden. Szánalmas szereplésem teljességgel félremagyarázták. Így beszéltek:

– Látjuk hogy az elvtárs milyen szerény, ő a mi emberünk, – s végül jelöltek.

Jelölésem utáni napon:

a boltos különleges pozitúrába igazította száját, midőn a boltba beléptem, s affektáló, selypes modorban beszélt (– elbúcsúztam egy természetes modellemtől);

a rendőr kinyitotta nekem az ajtót, midőn a kocsmából ebédemet vittem. Ezt korántsem azzal a természetességgel tette, mint tegnapelőtt, amikor még elbeszélgetett velem, hanem széles mosollyal és némi tartózkodással (– újabb modellnak kampec, s láttam magam előtt a nyitott ajtók sorát);

a telefonszerelő, ki hosszú, türelmes várakozásom után végre használható készüléket hozott, ugyancsak jóindulatú mosollyal odakiáltott nekem kerékpárjáról, hogy rövidesen még jobb készüléket hoz, aminek nincs letörve a füle (– ezentúl nem bújkálhatok, a telefonom mindig jó lesz);

a szemüveges bácsi, ki a fűrészgépre adogatta múltkor a fát, és ki nagyot hall, és rövidet lát, a túloldali járdáról hangosat rámköszönt (– mától kezdve ki vagyok téve minden szemnek, nem lehet egy önfeledt mozdulatom);

az autóbusz megállónál ismeretlen fiatal lány végignézett a lábszáromon, majd nyelt egyet és áhítatosan köszönt (– én is megnéztem a lábomszárát, télikabátom alól kilátszott rongyoskás melegítő nadrágom. Egészen elkeseredtem: ezentúl muszáj rendes nadrágot húznom, aminek éle is van, ha az utcára megyek?!);

A boltban nem kaptam kenyeret. Marad Miklós, a sza-



kács a Zöldfában, hozzá talán még fordulhatok.

Szerencsém volt. Miklós még nem tudott a jelöltségemről. Mert nála viszont minden protekcióm megszűnik ezentúl, világért se essék a korrumpálás látszatába.

Ezekután egy vigasztal csak, éspedig a kőbánya, mely nékem kincses. Gazdag lelőhelynek ígérkezik igazán. Mint odarakott kövek, emberek ülnek a lócákon, egyszerűen, a maguk természeti mivoltukban, és póztalanul.

Kitaszíttatva a köznapi életből, súlytalansági állapotomban beléjük kapaszkodom két kézzel.

Szeberényi Lehel

Különleges fésű



A zenész hazaérkezik



Pesten, egy éjszakai presszóban



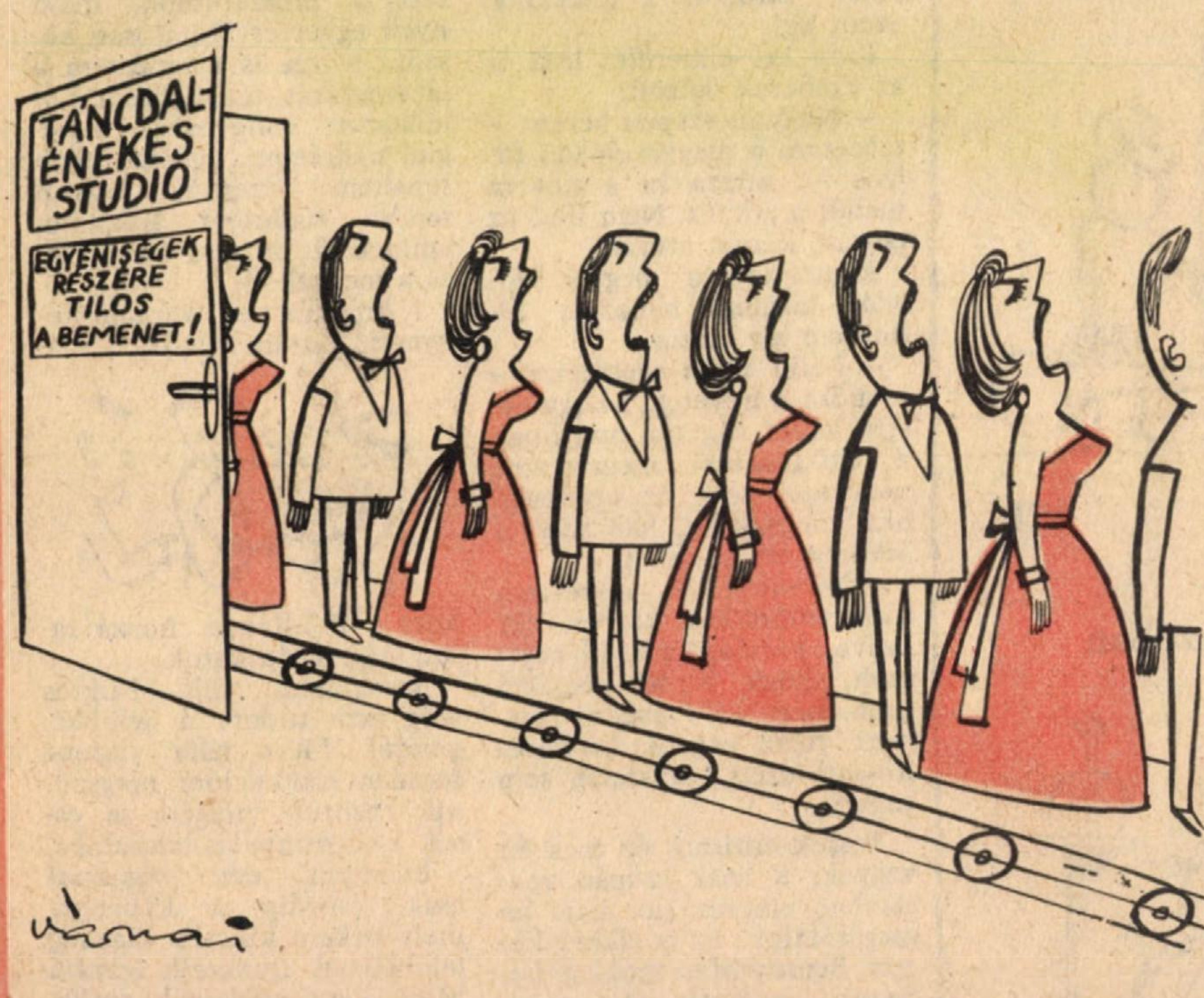
(Kaupert Pál, noviszádi karikaturista rajzai)

Szűr-Szabó József rajza



Folyik a táncdalénekesek szériagyártása

Várnai György rajza



Emeletráépítés

Hegedűs István rajza



LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP

Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — 63.0557 — Kossuth Nyomda, Budapest. — Terjeszti a Posta Központi Hírlapiroda. Tel.: 180—850.

INDEX: 25504